

Het Roessink
Fonteinkruid 130
7422 MZ Deventer

T. 0570-652731
E. info@hetroessink.nl
W. www.hetroessink.nl

Als het gaat om ...

- ... opgroeien met zelfvertrouwen
- ... durven vragen en zelf doen
- ... samenwerken met oog voor alle belangen
- ... elke dag met veel plezier naar school gaan
- ... straks klaar zijn voor het vervolgonderwijs
- ... later goed kunnen deelnemen aan de maatschappij

Het Roessink, zet je op voorsprong!

Daltonboek *ODS Het Roessink*

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	Inleiding	5
HOOFDSTUK 2	Daltononderwijs	6
HOOFDSTUK 3	Ontwikkelingen 2015-2020	10
HOOFDSTUK 4	Visie en Missie	13
HOOFDSTUK 5	De doorgaande lijn	14
HOOFDSTUK 6	Relatie met andere beleidsstukken	21
HOOFDSTUK 7	Ontwikkelingen 2019-2021	23
HOOFDSTUK 8	Dalton op Het Roessink	29
	8.1 Dagkleuren	30
	8.2 Dagritme	31
	8.3 Symbolen	32
	8.4 De taak	33
	8.5 Samenwerken, coöperatief leren	35
	8.6 Uitgestelde aandacht	36
	8.7 Materialen / middelen	37
	8.8 (Zelf)correctie	37
	8.9 Keuzewerk	39
	8.10 Huishoudelijke taken	39
	8.11 Leerlingenraad	40
	8.12 Werkplekken	40
	8.13 Reflectie en evaluatie	41
HOOFDSTUK 9	Informatie en rapportage	42
NAWOORD		44

[H1] INLEIDING

Voor u ligt het Daltonboek van ODS Het Roessink. Dit Daltonboek is voor iedereen die geïnteresseerd is in het Daltononderwijs op onze school.

ODS Het Roessink is één van de drie basisscholen in Colmschate Zuid. De school is een prettige buurtschool en is sinds 1984 gevestigd in de groene wijk Colmschaterenk. De wijk is in de jaren 80 gebouwd en tot eind jaren 90 was Het Roessink een groeischool. Vanaf eind jaren 90 was de wijk aan het vergrijzen en de school gekrompen tot 123 leerlingen. Inmiddels is er een stijging van het leerlingenaantal en groeien we weer naar de 160. We verwachten dat de school de komende jaren rond de 145 leerlingen zal tellen.

Qua populatie is de school gemiddeld volgens de gegevens van NRO (Nationaal Regieorgaan Onderwijsachtergrond) als je het hebt over migratie, inkomen ouders en eenoudergezinnen.

Wij zijn trots op het onderwijs dat we geven en willen u langs deze weg graag laten zien hoe wij invulling geven aan dit onderwijs.

Het Daltononderwijs op onze school is een proces van continue ontwikkeling. Om alle afspraken en werkwijzen goed te borgen en om voorgenomen ontwikkelingen inzichtelijk te maken is dit daltonboek geschreven. Het biedt iedereen duidelijkheid, geeft richting en maakt de rode draad zichtbaar.

Omgaan met de kernwaarden van het Daltononderwijs behoort voor onze leerlingen iets te zijn wat een natuurlijke zaak is. Het doel is dat de leerlingen een houding ontwikkelen, waarbij ze omgaan met de kernwaarden alsof het de gewoonste zaak van de wereld is.

We gaan ervanuit dat ons Daltonboek duidelijk maakt hoe we op ODS Het Roessink vorm en inhoud geven aan goed en sterk gefundeerd basisonderwijs waar passend, boeiend onderwijs gegeven wordt en dat het u een duidelijk beeld geeft van onze school. We wensen u veel plezier met het lezen van dit daltonboek.

[H2] DALTONONDERWIJS

DALTONONDERWIJS IS IEDERE LEERLING GEGUND

Dalton is een manier van omgaan met elkaar, het is een dynamisch proces. Een school die volgens de daltonkernwaarden werkt schept ruimte en geeft de kinderen de gelegenheid om zelfstandig en samen te werken en te leren aan een afgesproken taak. Daltononderwijs staat voor een brede vorming (cognitief, cultureel, sportief en sociaal-emotioneel) die bijdraagt aan een sterke persoonsontwikkeling. Daltononderwijs is adaptief onderwijs dat leerlingen past en uitnodigt om op basis van (zelf)vertrouwen uitdagingen aan te gaan om zich verder te ontwikkelen. Het kritisch onderzoekend benaderen van moderne ontwikkelingen en inzichten is op een daltonschool vanzelfsprekend.

Daarmee gaat het daltononderwijs voortdurend met zijn tijd mee, zonder de doelmatigheid van onderwijs en de inbreng van een ondernemende leerling uit het oog te verliezen.

Daltononderwijs komt voort uit het gedachtegoed van de Amerikaanse pedagoge Helen Parkhurst. Zij heeft aan het begin van de vorige eeuw een geheel eigen visie ontwikkeld op de wijze waarop zij kinderen het beste tot leren kon laten komen. In het plaatsje Dalton, in de staat Massachussetts, heeft zij destijds haar ideeën in de praktijk gebracht. Daltononderwijs is een werkwijze, waarbij verschillen tussen kinderen worden gezien als uitgangspunt voor het leren. Helen Parkhurst probeerde een evenwicht te zoeken tussen leren door instructie enerzijds en actief probleemoplossend anderzijds. De taak is een middel om de drie principes te verwezenlijken. Door de taak leren de kinderen de inhoud van de vak- en vormingsgebieden te beheersen die genoemd zijn in de Wet op het Basisonderwijs. De taak is een middel om bij de kinderen zowel kennis- en cultuuroverdracht als karakter- of gewetensvorming te laten plaatsvinden.

“DE OPBRENGST, DAT BEN IK”

Het daltononderwijs geeft inhoud aan een brede vorming, waarbij intellectuele en creatieve groei in evenwicht zijn met sociale en persoonlijke groei. Een leerling wordt uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen. Het daltononderwijs biedt daartoe een leef- en leeromgeving waar leerlingen worden uitgedaagd zich te ontwikkelen tot mensen zonder vrees met een kritische en democratische grondhouding. Het daltononderwijs wil een wezenlijke bijdrage leveren aan het in staat stellen haar leerlingen te kunnen laten functioneren in een complexe samenleving door ondernemend en zelfverantwoordelijk te zijn in het leven, in het werken en in het samenleven.

“THE FEARLESS HUMAN BEING”

Het daltononderwijs stelt zich ten doel om het onderwijs efficiënter in te richten door de kerndoelen met betrekking tot de leerinhouden van het onderwijs af te stemmen op de behoeften, interesses en competenties van leerlingen. Een daltonleerkracht leidt dit leerproces waar het nodig is en begeleidt het waar dat kan. Hij of zij stelt zich ten doel om het zelf werken en het met elkaar werken van leerlingen in een veilig pedagogisch klimaat te bevorderen door hen daartoe de ruimte te geven. Een daltonleerling stelt zich ten doel om op een ondernemende en onbevreesde wijze zich kennis en vaardigheden eigen te maken, *the fearless human being*, de mens met lef.

Op een daltonschool wordt een pedagogisch klimaat gecreëerd op basis van vertrouwen tussen kinderen onderling, tussen leerkrachten onderling en tussen kinderen en leerkrachten. Er wordt met de kinderen en leerkrachten gereflecteerd op hun gedrag, de werkhouding, de inhoud van de leerstof en het hele proces daarvan.

Als je kinderen vertrouwt, dan volgt daar automatisch uit dat je ze verantwoordelijkheid moet durven geven. Dit is een belangrijk element in het opgroeien van het kind. We willen het kind leren verantwoordelijkheid te nemen voor bijvoorbeeld (een deel van) het eigen leerproces, voor de schoolomgeving, voor de medeleerlingen, ja, uiteindelijk zelfs voor de maatschappij. Wij willen kinderen opvoeden tot positieve, democratische, verantwoordelijke medeburgers.

DE 6 KERNWAARDEN VAN HET DALTONONDERWIJS

De Nederlandse daltonidentiteit is altijd gestoeld geweest op drie principes. Onderwijs en dus ook daltononderwijs is constant in ontwikkeling. De veranderingen op het gebied van ontwikkelingspsychologie en didactische en maatschappelijke inzichten hebben in 2012 geleid tot een kritische bezinning op de daltonuitgangspunten. Hieruit zijn 6 nieuwe kernwaarden ontwikkeld, die hieronder kort beschreven staan.

De samenhang tussen deze 6 kernwaarden van het Daltononderwijs zijn hiernaast weergegeven in de Daltondriehoek. Deze schematische weergave van het Daltononderwijs laat ook duidelijk zien dat er altijd sprake is van een evenwicht tussen initiatief nemen (de leerling) en mogelijkheden bieden (de leerkracht)

Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

“Freedom and responsibility together perform the miracle”

Vrijheid is noodzakelijk om eigen keuzes te kunnen maken en eigen wegen te vinden. Daarom hebben leerlingen op een daltonschool meer vrijheid, maar nooit ten koste van anderen. Bovendien moeten zij zich over hun keuzes kunnen verantwoorden. In plaats van controles door ons, als leraar, leren zij dat het normaal is om je te verantwoorden. Dat is voor een actieve, lerende houding natuurlijk zeer bevorderlijk. Door leerlingen te laten werken met eigen, haalbare doelen en het behalen daarvan zelf te laten bewijzen, ervaren leerlingen een hoge mate van autonomie. Tegelijk zijn er grenzen, want niet alles mag en niet

alles is zinvol. Het zorgt wel voor een veilig leerklimaat waarin fouten mogen voorkomen omdat ze daarvan kunnen leren en zichzelf kunnen verbeteren.

Het is een taak van de leerkracht om iedere leerling een structuur te bieden om vrijheid binnen grenzen te leren hanteren.

Vrijheid in het Daltononderwijs is bij ons op school de gelegenheid krijgen om het taakwerk zelf te organiseren. De opgegeven leerstof en de eisen die daaraan worden gesteld, de tijdslimiet, de werkafspraken en de schoolregels vormen de grenzen waarbinnen de leerlingen hun vrijheid leren gebruiken.

Zelfstandigheid

“Experience is the best and indeed the only real teacher”

Zelfstandig leren en werken op een Daltonschoon is actief leren en werken. Een leerling wil doelgericht een klus klaren en is in staat om tijdens dit leerproces hulp te zoeken indien noodzakelijk. Deze manier van werken stimuleert het probleemoplossend denken van een leerling. Om later als volwassene goed te kunnen functioneren moet een leerling leren beoordelen welke beslissingen hij/zij moet nemen en wat de gevolgen daarvan zijn. De keuzevrijheid dwingt een leerling tot het nemen van zelfstandige beslissingen die voor hem effectief en verantwoord zijn.

Samenwerken

“The school functions as a social community”

Een daltonschoon is een leefgemeenschap waar leerlingen, leerkrachten, ouders, schoolleiding en bestuur op een natuurlijke en gestructureerde wijze samenleven en werken. Een daltonschoon is ook een leeromgeving waar leerlingen en leerkrachten iets van en met elkaar leren. Doordat leerlingen samen met leerkrachten en medeleerlingen aan hun leertaken werken, leren zij met elkaar om te gaan en leren zij dat zij elkaar kunnen helpen. Het verwerven van kennis en vaardigheden in samenwerking met anderen kan het leren vergemakkelijken.

Leerlingen leren dat er verschillen bestaan tussen mensen. Ze leren naar elkaar te luisteren en respect te hebben voor elkaar. Als leerlingen met elkaar samenwerken, ontwikkelen ze sociale vaardigheden en leren ze reflecteren op de manier waarop ze leren, zoals het beoordelen van een eigen inbreng en die van medeleerlingen, het aangaan van de dialoog, het leren omgaan met teleurstellingen en het ervaren van een meeropbrengst uit de samenwerking. Het uiteindelijke doel is democratisch burgerschap. Een daltonschoon is een oefenplek voor democratisering en socialisering.

Effectiviteit en doelmatigheid

“Efficiency measure “ a simple and economic reorganization of the school”

Het daltononderwijs is gericht op een effectieve inzet van tijd, menskracht en middelen. Een taak als drager van de te leren vaardigheden en kennis biedt optimaal gelegenheid om tot een doelmatige inrichting te komen. Een taak op maat houdt een leerling doelmatig en functioneel bezig.

Reflectie

“I would be the first to hear welcome criticism”

Het kritisch benaderen van onderwijskundige ontwikkelingen en inzichten is op een daltonschool vanzelfsprekend. Iedere docent werkend op een daltonschool reflecteert op zijn/haar onderwijspraktijk en professioneel handelen. Ook op schoolniveau vindt reflectie over het onderwijs voortdurend plaats. Reflectie en evaluatie dragen in hoge mate bij tot een verkenning van de leerweg om het beoogde doel te bereiken.

Borging

“Door verschillen te delen, vermenigvuldigt de kwaliteit”

Daltonscholen in Nederland werken samen aan kwalitatief goed daltononderwijs door allemaal deel te nemen aan planmatige zelfevaluatie en visitatie.

Een daltonschool is een lerende organisatie, die haar leerkrachten ondersteunt bij het zich permanent scholen en bij het experimenteren in en reflecteren op hun praktijk. Teamleren heeft op een daltonschool hoge prioriteit. Verantwoordelijkheden voor dalton liggen in het team van docenten. Het daltononderwijs zet ook sterk in op het maatjesleren van scholen binnen en buiten een regio.

Daltonscholen borgen hun kernwaarden door middel van een planmatige zelfevaluatie en visitatie. De Nederlandse Dalton Vereniging geeft licenties en certificaten af aan instituten, scholen en personen als zij er blijk van geven de kernwaarden op goede wijze in de praktijk vorm en inhoud te hebben gegeven.

[H3] ONTWIKKELINGEN 2015 – 2020

In dit hoofdstuk, het Dalton Ontwikkel Plan, staan de ontwikkelingen van de afgelopen 5 jaar beschreven.

AANBEVELINGEN 2015

Tijdens de visitatie door de Nederlandse Daltonvereniging in 2015 zijn er twee aanbevelingen gedaan:

1. *Ontwikkel een leerlijn reflectie en maak bewust tijd vrij voor reflectie. Zorg dat reflectie geen kunstje wordt, maar een doel op zich blijft.*
Wat de school hierin heeft ontwikkeld staat beschreven bij de ontwikkelingen 2015-2020. Daarnaast zijn we ons hier nog verder in aan het ontwikkelen. Onze doelen en ambities staan in hoofdstuk 9: ontwikkelingen 2019-2021.
2. *Laat leerlingen werken met individuele leerdoelen en eigenaar worden van hun eigen leerproces.*
Wat de school hierin heeft ontwikkeld staat beschreven bij de ontwikkelingen 2015-2020. Daarnaast zijn we ons hier nog verder in aan het ontwikkelen. Onze doelen en ambities staan in hoofdstuk 9: ontwikkelingen 2019-2021.

ONTWIKKELINGEN 2015 – 2020 ALGEMEEN

De school heeft vanaf 2014 gewerkt met actieteams. Een actieteam coördineert en initieert ontwikkelingen die in het schoolplan beschreven staan. Eén van de actieteams was actieteam Dalton. Deze heeft ervoor gezorgd dat er is gewerkt aan ontwikkelingen binnen de kernwaarden van Dalton. Sinds dit schooljaar werken wij niet meer met actieteams. Ons team is te klein om verschillende actieteams goed te bezetten. We werken nu met werksessies. Tijdens een werksessie buigt het hele team zich over een specifiek item. Daarin zijn ook ontwikkelingen m.b.t. Dalton aan bod gekomen.

- Van activiteitengericht naar doelgericht:
Gezamenlijke cognitieve doelen en eigen doelen van leerlingen zijn terug te vinden in de klas, op de taakbrief en in het portfolio. Door kinderen zich meer bewust te laten worden van hetgeen zij leren i.p.v. hetgeen zij doen worden ze mede-eigenaar van hun leerproces.
Directie en interne begeleiders hebben een scholing natuurlijk leren bij Jan Jutten gevolgd. Natuurlijk leren is gebaseerd op de leerpsychologie van het sociaal constructivisme. De grondgedachte daarvan is dat leren het resultaat is van denkprocessen van de leerling. Eén van de denkactiviteiten is het verbinden van oude en nieuwe kennis. Bij natuurlijk leren zijn leerlingen zelfverantwoordelijk voor hun eigen leerproces. Momenteel volgen enkele leerkrachten modules van natuurlijk leren. Wij hopen op een sneeuwbaaleffect en dat wij daarmee boeiend onderwijs kunnen gaan geven: “van dagmenu naar lopend buffet.”
Op 11 september 2019 is er een nascholingsdag voor alle medewerkers van de stichting OPOD geweest waarin Natuurlijk Leren centraal stond.
Naar aanleiding van deze trajecten worden er nu op stichtingsniveau trainingen/nascholing georganiseerd op verschillende thema's van Natuurlijk Leren. Een aantal collega's van Het Roessink nemen hier aan deel.

- Herindeling schoolgebouw zodat alle leerlingen uit alle groepen meer keuze hebben voor hun werkplek. Naar aanleiding van bijeenkomst DON hebben we leerkrachten een ontwerp laten maken hoe het gebouw zo optimaal mogelijk benut kan worden. Deze ontwerpen liggen momenteel in de kast. We hebben te maken met leegstand en ons bestuur heeft ons gevraagd mee te denken over het inleveren van leegstaande lokalen. Zodra daar meer over bekend is kunnen ontwerpen verder geconcretiseerd worden.
Kinderen mogen wel tijdens het zelfstandig werken de meest geschikte werkplek kiezen. Binnen de schoolafspraken zijn er groepsafspraken m.b.t. stilteplekken en overlegplekken.
- In het traject ‘versterking samenwerking’ van de opleidingsscholen Stedendriehoek hebben we samen met twee andere scholen het hanteren van leertaal/groeitaal (leren leren) bestudeerd en verder ontwikkeld. We gebruiken leertaal/groeitaal om kinderen bij reflectie groeimindset te laten ontwikkelen. Leertaalkaartjes zijn aanwezig in de klassen. Mindsetkaartjes: elke week staat er één centraal in de school, wordt ook gedeeld met ouders. Hiermee stimuleren wij het gebruik van leertaal en zetten kinderen in de “groeistand.” Voorbeelden van deze kaartjes:

- Executieve functies op een Daltonschoon. Wij hebben geïnventariseerd d.m.v. foto's wat hiervan terug te vinden is in de verschillende groepen. Van daaruit suggesties uitgewerkt. Bij het bewust inzetten op executieve functies kunnen wij inzetten op ontwikkelbehoeften van kinderen. Deze worden als vanzelfsprekend meegenomen bij leerling besprekingen.
- Rapportfolio: Er is een lijn met ik-doelen voor groep 1 t/m 8 ontwikkeld waarin duidelijk een opbouw zit. Dat is terug te zien in het portfolio. Voor iedere leerkracht is duidelijk hoe hij/zij hiermee moet werken. In samenhang met het rapportfolio is 4 keer per jaar een kind-ouder-leerkracht gesprek gepland voor alle groepen, waarvan 2 keer “verplicht”
Het portfolio is een “rugzak” waarmee de leerling door de basisschool reist. Aan het eind van groep 8 hebben zij voldoende bagage om hun pad te vervolgen.
- Talentontwikkeling. Vanaf schooljaar 2013-2014 zijn wij gestart met talentontwikkeling op ODS Het Roessink. In dat schooljaar heeft een pilotproject plaatsgevonden. Vanuit dit pilot hebben we talentworkshops georganiseerd waar kinderen op basis van ik-doelen zich in konden schrijven.
Het is gebleken dat het organiseren van talentworkshops in relatie tot ik-doelen knelpunten oplevert in een klein team. We zijn nog zoekende hoe we hier op een goed manier vorm aan kunnen geven. De lezing van Luk Dewulf heeft ons daarin voldoende geïnspireerd om hiermee verder te gaan.
- Kwaliteitsmeter leerkrachtvaardigheden is ontwikkeld (in samenwerking met ODS De Sleutel in Schalkhaar) Iedere leerkracht kan daarmee reflecteren op zijn eigen leerkrachtvaardigheden en van daaruit bepalen welke daltonvaardigheden eventueel doorontwikkeld kunnen worden.

- Borging de Vreedzame School. Vanaf schooljaar 2014-2015 is er gestart met deze methode. Overal in de school wordt dezelfde taal gebruikt. Deze methode sluit mooi aan bij Daltonkernwaarden. Het beleid is vastgelegd in een borgingsdocument.
- Voor iedere groep is er een goed werkende taakbrief (taakstrook gr 3). In januari 2019 is de ontwikkelde taakbrief geëvalueerd en bijgesteld. Afspraken zijn vastgelegd. In de taakbrief staan nu de leerdoelen (lesdoelen en individuele doelen), kunnen leerlingen hun werk plannen en evalueren. Groep 7/8 experimenteert met kwartiertjesrooster, daarna eventueel invoeren in andere groepen zodat kinderen nog bewuster leren plannen.
- Het Daltonboek is geüpdatet.
- Doorgaande lijn is geüpdatet. Afspraken staan in schema in H 5: De doorgaande lijn.

[H4] VISIE EN MISSIE

Wij waarderen kinderen om wie ze zijn en wat zij kunnen. Wij respecteren de eigen identiteit van ieder kind en realiseren ons dat kinderen op weg geholpen moeten worden naar een eigen levensopvatting, waarbij waarden en normen een belangrijke rol spelen. Ieder kind heeft een talent en is waardevol. Op Het Roessink wordt veel aandacht besteed aan het geven van kwalitatief goed onderwijs. Naast het cognitieve leren vinden wij de sociaal, emotionele ontwikkeling, de motorische en de creatieve ontwikkeling erg belangrijk. We streven naar een complete ontwikkeling van ieder kind. We helpen het kind erachter te komen wat hij leuk vindt en waar hij goed in is. Daarmee zetten we het kind op voorsprong. Onze missie is dat onze leerlingen (op)groeien met zelfvertrouwen. Hier geven we prioriteit aan. Net als aan het prikkelen van de nieuwsgierigheid van het kind, het leren reflecteren op het eigen leerproces, het stimuleren van initiatieven vanuit leerlingen, het bevorderen van samenwerking en het bevorderen van verantwoordelijkheid en zelfstandigheid.

Alles bij elkaar biedt Het Roessink een gedegen voorbereiding voor het vervolgonderwijs. Waar leerlingen zelfstandig en projectmatig (samen)werken. Daar wordt nóg meer een beroep gedaan op eigen verantwoordelijkheid. We bereiden onze leerlingen echter niet alleen voor door het geven van goed onderwijs, ons uiteindelijke doel is ze klaar te stomen voor een plek in een maatschappij die in razend tempo verandert. Om straks overeind te blijven, succesvol te zijn en gelukkig te worden, ontplooiën, versterken en ontwikkelen wij bij onze leerlingen de juiste eigenschappen en (basis)vaardigheden. Denk daarbij aan zaken als sociale vaardigheid, zelfstandigheid, communicatie, zelfvertrouwen, een goed verantwoordelijkheidsgevoel, flexibiliteit, aanpassingsvermogen en evenwichtigheid. Onze leerlingen durven keuzes te maken en daarop te reflecteren, dingen te vragen, te zeggen en te doen. Nu in de kleine beschermde kinderwereld, straks in onze volwassen maatschappij. Bij ons is de uitdagende leeromgeving groter dan het klaslokaal alleen. Wij willen de wereld van het kind vergroten en de leerlingen een kritische en onbevreesde houding ten opzichte van de wereld meegeven.

Wij beseffen dat de sfeer waarin een kind opgroeit van groot belang is. Daarom willen we graag dat kinderen zich thuis voelen op Het Roessink. De sfeer die we creëren is ongedwongen en open, met wederzijds respect en begrip voor de omstandigheden waarin de ander verkeert. Leerlingen kunnen immers alleen groeien en zich ontwikkelen in een veilige, sfeervolle en uitdagende (leer)omgeving, waarin zij zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Wij leren niet om te leren, wij leren om te leven. Op onze daltonschool wordt een pedagogisch klimaat gecreëerd op basis van vertrouwen. Er wordt met leerlingen en leerkrachten gereflecteerd op hun gedrag, de werkhouding, de inhoud van de leerstof en het hele leerproces daarvan. Wij vertrouwen onze leerlingen en durven ze verantwoordelijkheden te geven. Dit is een belangrijk element in het opgroeien van onze leerlingen. We leren kinderen verantwoordelijkheid te nemen voor (een deel van) het eigen leren, voor de schoolomgeving, voor de medeleerlingen en uiteindelijk zelfs voor de maatschappij. Wij voeden leerlingen op tot positieve, democratische, verantwoordelijke medeburgers.

[H5] DE DOORGAANDE LIJN

Zoals hierboven beschreven wordt het onderwijs op een andere manier gegeven dan u waarschijnlijk zelf heeft meegemaakt. Dat komt enerzijds doordat wij een daltonschool zijn, maar ook omdat dat hoort bij de verandering bij de tijd van nu. In de 21^e eeuw zijn andere dingen belangrijk en nodig dan in de vorige eeuw. Nu zijn er allerlei mogelijkheden gewoon, die toen science fiction leken. Dat moet wel doorwerken in het onderwijs, dat kinderen moet voorbereiden op later en dat dus toekomstgericht moet zijn.

Er zullen niet meer zo veel scholen zijn waar nog overwegend klassikaal wordt gewerkt. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen en dus ook de onderwijsontwikkelingen zijn steeds meer competentiegericht. Waar zijn we goed in en wat kunnen we nog meer perfectioneren? Waar zijn we minder goed in, wat kunnen we daarin verbeteren of wat hoeven we juist minder of geen extra aandacht te geven? Termen als “onderwijs op maat”, “adaptief onderwijs” en “passend onderwijs” zijn daar het concrete bewijs van. Om meer gerichte individuele hulp te kunnen bieden, is het van belang dat kinderen zelfstandig (= zonder directe hulp van de leerkracht) met hun werk bezig kunnen zijn. Daarom wordt er op veel scholen aandacht besteed aan zelfstandig werken en samenwerken.

Waarin onderscheidt een daltonschool zich dan van een reguliere basisschool?

Op een daltonschool passen alle keuzes die worden gemaakt binnen de kernwaarden van dalton. Een daltonschool beschrijft en werkt aan doorgaande (ontwikkelings) lijnen. Daarnaast dragen wij gezamenlijk een pedagogische (dalton)visie uit.

Onze doorgaande lijnen staan in onderstaand schema beschreven:

Schema groep 1 t/m 4 van de doorgaande lijn op ODS Het Roessink

ONDER-DEEL	GROEP 1	GROEP 2	GROEP 3	GROEP 4
Taakwerk (hoe lang, wanneer)	Tijdens het spelen/werken. Ze krijgen 1 of 2 taakjes deze taakjes zijn verschillend qua tijdsduur.	Tijdens het spelen/werken. Ze krijgen 3 of 4 taakjes (oplopend gedurende het schooljaar) deze taakjes zijn verschillend qua tijdsduur	Dagtaak. Taaktijd +/- 45 minuten per ochtend, dit wordt gedurende het jaar opgebouwd. de leerlingen mogen tijdens inloopkwartier beginnen met een leesopdracht of rekenen.. Alleen werk dat leerlingen zelfstandig kunnen maken. Geen toetsen op de taak.	Taakbrief met dagtaak. Taaktijd 7.5 uur per week. Alleen werk dat leerlingen zelfstandig kunnen maken. Geen toetsen op de taak.
Basisstof (welke gebieden)	Tijdens het spelen/werken. Ze krijgen 1 of 2 taakjes. Dit zijn verschillende soorten taken zoals: knutseltaakjes, ontwikkelingsmateriaal, spelen in de hoeken.	Tijdens het spelen/werken. Ze krijgen 3, 4 of 5 taakjes. Dit zijn verschillende soorten taken zoals: knutseltaakjes, ontwikkelingsmateriaal, spelen in de hoeken.	Lezen, rekenen, computeropdrachten. Keuzewerk is in de basisstof opgenomen. Planbord VLL, rode balk is basisstof. Later de takenstrook en takenbrief.	Taal / spelling, rekenen, computeropdrachten
Keuzetaak	De lln. kiezen zelf m.b.v. het keuzebord wat ze gaan doen tijdens de werkles	De lln. kiezen zelf m.b.v. het keuzebord wat ze gaan doen tijdens de werkles.	Taal- / rekenspelletjes, lezen, schrijven, kleuren, spelletjes, hoekenwerk. Samenwerkopdrachten. Planbord VLL.	Op de taakbrief (achterkant) educatieve spellen/ opdrachten. De kinderen moeten hier uit kiezen. Dit wisselt elke week
Differentiatie	De eisen die worden gesteld aan het werk worden aangepast aan niveau, tempo en vaardigheden van het individuele kind.	De eisen die worden gesteld aan het werk worden aangepast aan niveau, tempo en vaardigheden van het individuele kind.	Na de herfstvakantie starten de kinderen met het werken met een taakstrook. Op het kiesbord differentiëren we met taakjes voor zon en maan (VLL). Na de kerstvakantie starten we met een dagtaak voor de hele week. Zon, maan en ster kinderen hebben een andere takenbrief.	Per leerling afspraken maken over extra werk. Compacten (rekenen en taal)
Instructietafel	Dagelijkse hulp voor de zorgleerlingen. Dit gebeurt zoveel mogelijk tijdens het spel of in kleine kringen.	Dagelijkse hulp voor de zorgleerlingen. Dit gebeurt zoveel mogelijk tijdens het spel of in kleine kringen.	Tijdens verwerking bij instructielessen. Tijdens het zelfstandig werken. Als stoplicht op groen staat kunnen lln. zelf komen. Lk kan ook uitnodigen.	Tijdens verwerking bij instructielessen. Tijdens het zelfstandig werken. Als stoplicht op groen staat kunnen lln. zelf komen. Lk kan ook uitnodigen.
Werkplek(ken)	In de klas en ook op de gang en in het lege lokaal mogen de kinderen tijdens het spelen en werken gaan spelen. De kinderen weten waar met welk materiaal gespeeld mag worden.	In de klas en ook op de gang en in het lege lokaal mogen de kinderen tijdens het spelen en werken gaan spelen. De kinderen weten waar met welk materiaal gespeeld mag worden.	In de eigen klas, of in de extra klasruimte tegenover het lokaal	Eigen tafel, klas, gang. Maximaal 4 lln. op de gang in zicht van lokaal.
Werkafspraken (wanneer af enz.)	Proberen binnen de werkles af te krijgen. lln. mogen zelf bepalen welk moment van de dag. Evt. 's middags afmaken. Netjes werken, zelfstandig spullen pakken en opruimen. Taak afhangen op bord als er gestart wordt met een activiteit	Proberen binnen de werkles af te krijgen. lln. mogen zelf bepalen welk moment van de dag. Evt. 's middags afmaken. Netjes werken, zelfstandig spullen pakken en opruimen. Taak afhangen op bord als er gestart wordt met een activiteit	Per dag de basisstof af. Evt. afmaken tijdens spelen.	Per dag de basisstof af. Evt. afmaken tijdens spelen, of na schooltijd afmaken. Met sommige ouders afgesproken, mee naar huis.
Toiletgebruik	Kinderen mogen zelfstandig	Kinderen mogen	WC kaartje omdraaien..	Vragen hoeft niet. Kinderen

k	naar de wc.	zelfstandig naar de wc.	Maximaal 1 jongen en 1 meisje. Vragen hoeft niet.	gaan zelf naar de wc
Planning (per dag, week enz.)	Per dag kunnen de kinderen aangeven of zij een werkje gaan doen/ maken. De leerkracht houdt in de gaten of de kinderen op tijd met de werkjes beginnen.	Per dag kunnen de kinderen aangeven of zij een werkje gaan doen/ maken. De leerkracht houdt in de gaten of de kinderen op tijd met de werkjes beginnen.	Per dag. Keuzewerk per week. Planningshokje op taakbrief om volgorde te plannen.	Per dag. Keuzewerk per week. Planningshokje op taakbrief om volgorde te plannen.
Eisen	Netjes werken/goed omgaan met materiaal en houden aan de opdracht (is dit niet zo?: helpen)	Netjes naar eigen niveau kunnen werken. Zorg dragen voor materiaal, omgeving , andere kinderen. Aan de opdracht houden. Hulp bieden als dit nodig is.	De basisstof moet af. Netjes werken Taakbrief afkleuren met dagkleur. Samen met lln. evalueren gebeurt mondeling en via smileys inkleuren.	De basisstof moet af. Netjes werken Taakbrief afkleuren. Samen met lln. soms de takenbrief evalueren
Taak niet af	De kinderen mogen het dezelfde dag nog afmaken of anders op een ander tijdstip/ dag	De volgende dag weer plannen (of als het kind het zelf wil 's middags). Even over praten. Hoe komt het? verkeerd ingeschat/te moeilijk/geen zin?	Afmaken voor ze aan de nieuwe taak beginnen. Leerling erop aanspreken. Vaak niet af? Dan in overleg met ouders mee naar huis geven of andere taakinhoud in overleg met IB-er.	Afmaken voor ze aan de nieuwe taak beginnen. Leerling erop aanspreken. Vaak niet af? Dan in overleg met ouders mee naar huis geven of andere taakinhoud in overleg met IB-er.
Registratie door leerlingen	Magneet ophangen als een kind aan een werkje gaat beginnen Als een kind een taak af heeft mag hij deze evalueren door een smile-magneet op te hangen.	Magneet ophangen als een kind aan een werkje gaat beginnen Als een kind een taak af heeft mag hij deze evalueren door een smile-magneet op te hangen.	Eerst taak op het bord, lln. registreren niet. Na kern 3 basisstof afkleuren op de taakstrook , Na kern 6 taakbrief ;lln. kleuren basisstof, extra werk en keuzewerk af.	Taakbrief , lln. kleuren basisstof en extra werk af en vullen keuzewerk zelf Mondeling wort er besproken wat er een volgende keer geoeffend gaat worden)
Correctie door leerlingen	Zelfcorrigerend materiaal.	Zelfcorrigerend materiaal.	(reken)dictees en incidenteel waar mogelijk Wel controle door leerkracht.	Leerlingen kijken rekendictees en oefendictees zelf na. Wel controle door leerkracht.
Inleveren taakwerk	Als het af is	Als het af is	Dagelijks in het uitdeel/inleverbakje voorin de klas. Zodra de kinderen een werkje af hebben leveren ze het zelf in. Bij groepsoopdrachten/ dictee vragen we de materiaalbaas de spullen voor zijn/haar groepje in te leveren.	Dagelijks op inlevertafel. Aan het einde van de taaktijd wordt het werk dat klaar is ingeleverd.
Hulpvraag (blokjes)	Tijdens rondes van de leerkracht.	Tijdens rondes van de leerkracht.	Tijdens instructielessen en zelfstandig werken blokjes op tafel (na herfstvakantie). Leerkracht loopt vaste rondes. Bij groen stoplicht tijdens zelfst. werken kunnen lln. ook zelf naar de leerkracht komen, maar...eerst tafelenoot, dan pas de leerkracht vragen!	Tijdens instructielessen en zelfstandig werken blokjes op tafel. Leerkracht loopt vaste rondes. Bij groen stoplicht tijdens zelfst. werken kunnen lln. ook zelf naar de leerkracht komen, maar...eerst tafelenoot, dan pas de leerkracht vragen!
Evaluatie per dag	Na werkles heel kort en/of aan het eind van de morgen, middag of de volgende ochtend in de kring.	Na de werkles en/of aan het eind van de morgen, middag of de volgende ochtend in de kring.	Kort nabespreken hoe gewerkt is.	Kort nabespreken hoe gewerkt is
Taakbeoordeling aan het eind van de week	Leerkracht beoordeelt of de taak is uitgevoerd binnen de mogelijkheden van die leerling.	Leerkracht beoordeelt of de taak is uitgevoerd binnen de mogelijkheden van die leerling.	Samen met de leerlingen, soms alleen de leerkracht.	Samen met de leerlingen.

Informatie voor ouders	We houden de ouders d.m.v. Parro op de hoogte over het reilen en zeilen in de groep. Ook kunnen er soms mails verstuurd worden.	We houden de ouders d.m.v. Parro op de hoogte over het reilen en zeilen in de groep. Ook kunnen er soms mails verstuurd worden.	Elke vrijdag staat er in Parnassys informatie over de groep voor de ouders klaar	Elke vrijdag staat er Parro informatie over de groep voor de ouders.
Correctie door de leerkracht	Tijdens het lopen van de rondes tijdens de werkles. Ook achteraf bespreken met het kind hoe het is gegaan. En verder gedurende de gehele dag	Tijdens het lopen van de rondes tijdens de werkles. Ook achteraf bespreken met het kind hoe het is gegaan. En verder gedurende de gehele dag	Alles (ook nagekeken werk). Het is nieuw voor de kinderen. Controle is noodzakelijk. Tussendoor ook tijdens rondes.	Alles (ook nagekeken werk). Veel is nieuw voor de kinderen. Controle is noodzakelijk. Tussendoor ook tijdens rondes.
Symbolen	Pictogrammen (schatkist) en afbeeldingen. Time timer Kleur groepjes enz..	Pictogrammen (schatkist) en afbeeldingen. Time timer Kleur groepjes enz..	Pictogrammen naast woorden op de taakbrief.	Pictogrammen naast woorden op de taakbrief.
Maatjeswerk (sociaal karakter)	Huishoudelijke taakjes, iedere week ander huishoudelijk taakje en ander maatje. Op woensdag is het maatjesdag en kiezen de kinderen de eerste 15 minuten samen met hun maatje	Huishoudelijke taakjes, iedere week ander huishoudelijk taakje en ander maatje. Op woensdag is het maatjesdag en kiezen de kinderen de eerste 15 minuten samen met hun maatje	Na elke vakantie wisselen van maatje. Wekelijks minstens één samenwerkopdracht die met maatje uitgevoerd moet worden. Huishoudelijk taakje Tijdens instructielessen wordt er veel met schoudermaatje en oogmaatje gewerkt	Geen maatjes. De huishoudelijke taken staan vast voor een paar weken. Wel samenwerken met schoudermaatjes en oogmaatjes.
Uitgestelde aandacht	Pom-pom wordt neergezet als er niet gestoord mag worden. Als de juf aan het lopen is wordt een kleine Pom-pom opgespeld.	Pom-pom wordt neergezet als er niet gestoord mag worden. Als de juf aan het lopen is wordt een kleine Pom-pom opgespeld.	Stoplicht: Rood= niet praten en niet storen. Oranje = wel fluisterend overleg, maar lk niet storen. Groen= vragen aan elkaar en zo nodig aan leerkracht.	Stoplicht: Rood= niet praten en niet storen. Oranje = wel fluisterend overleg, maar lk niet storen. Groen= vragen aan elkaar en zo nodig aan leerkracht.

Schema groep 5 t/m 8 van de doorgaande lijn op ODS Het Roessink

ONDER-DEEL	GROEP 5	Groep 6	Groep 7	GROEP 8
Taakwerk (hoe lang, wanneer)	<p>Takenbrief met dagtaak voor taal en rekenen spelling, zaakvakken, begrijpend lezen en schrijven met doelen. Langzamerhand naar (halve) weektaak. Taaktijd 7/8 uur per week. Alleen werk dat leerlingenzelfstandig kunnen maken. Geen toetsen op de taak.</p>	<p>Takenbrief met dagtaak voor taal en rekenen spelling, zaakvakken, begrijpend lezen en schrijven met doelen. (halve) weektaak. Taaktijd 7/8 uur per week. Alleen werk dat leerlingenzelfstandig kunnen maken. Geen toetsen op de taak.</p>	<p>Taakbrief bestaat uit rooster met zowel lege als ingevulde vakken. Daarop staan ook instructiemomenten. Kinderen kunnen daardoor zelf werk plannen op geschikte momenten. Taal en rekenen spelling, zaakvakken, begrijpend lezen en schrijven met doelen Ca 7/8 uur</p>	<p>Taakbrief bestaat uit rooster met zowel lege als ingevulde vakken. Daarop staan ook instructiemomenten. Kinderen kunnen daardoor zelf werk plannen op geschikte momenten. Taal en rekenen spelling, zaakvakken, begrijpend lezen en schrijven met doelen Ca 7/8 uur</p>
Verplicht werk (welke gebieden)	<p>Taal/spelling, rekenen, schrijven, nieuwsbegrip woordenschat computeropdrachten. Zaakvakken: de zelfstandige verwerkingsopdrachten op de taak. Ook voorbereiding op de toetsen van de zaakvakken staan op de taak: leerlingen hebben dan de keuze om dit te oefenen/leren.</p>	<p>Taal/spelling, rekenen, schrijven, nieuwsbegrip woordenschat computeropdrachten. Zaakvakken: de zelfstandige verwerkingsopdrachten op de taak. Ook voorbereiding op de toetsen van de zaakvakken staan op de taak: leerlingen hebben dan de keuze om dit te oefenen/leren.</p>	<p>In principe staan alle vakken op de takenbrief.</p>	<p>In principe staan alle vakken op de takenbrief.</p>
Keuzetaak	<p>Keuzekast: variërende inhoud gebaseerd op verschillende intelligenties Het 'leukere' werk, maar wel educatief. Op de achterkant van de takenbrief hebben de kinderen ook diverse keuzemogelijkheden. Daarnaast kunnen kinderen werken aan eigen doelen (portfolio)</p>	<p>Keuzekast: variërende inhoud gebaseerd op verschillende intelligenties Het 'leukere' werk, maar wel educatief. Op de achterkant van de takenbrief hebben de kinderen ook diverse keuzemogelijkheden. Daarnaast kunnen kinderen werken aan eigen doelen (portfolio)</p>	<p>Keuzekast: variërende inhoud gebaseerd op verschillende intelligenties Het 'leukere' werk, maar wel educatief. Op de achterkant van de takenbrief hebben de kinderen ook diverse keuzemogelijkheden. Daarnaast kunnen kinderen werken aan eigen doelen (portfolio)</p>	<p>Keuzekast: variërende inhoud gebaseerd op verschillende intelligenties Het 'leukere' werk, maar wel educatief. Op de achterkant van de takenbrief hebben de kinderen ook diverse keuzemogelijkheden. Daarnaast kunnen kinderen werken aan eigen doelen (portfolio)</p>
Differentiatie	<p>Op niveau, belangstelling en tempo. Leerlingen weten zelf welk deel van de taakbrief voor hun van toepassing is (is afgesproken)</p>	<p>Op niveau, belangstelling en tempo Leerlingen weten zelf welk deel van de taakbrief voor hun van toepassing is (is afgesproken)</p>	<p>Op niveau, belangstelling en tempo Leerlingen weten zelf welk deel van de taakbrief voor hun van toepassing is (is afgesproken)</p>	<p>Op niveau, belangstelling en tempo Leerlingen weten zelf welk deel van de taakbrief voor hun van toepassing is (is afgesproken)</p>
Instructietafel	<p>Vaak de dag na de instructieles verlengde instructie. Op de dag zelf weten lln het vaak nog wel omdat het begeleid is ingeoeft. Dag daarna blijkt effectiever en meer noodzakelijk. Instructie nog niet behaalde doelen staat in de planning. Als lk er gaat zitten en er is plek, mogen kinderen aansluiten.</p>	<p>Vaak de dag na de instructieles verlengde instructie. Op de dag zelf weten lln het vaak nog wel omdat het begeleid is ingeoeft. Dag daarna blijkt effectiever en meer noodzakelijk. Instructie nog niet behaalde doelen staat in de planning. Als lk er gaat zitten en er is plek, mogen kinderen aansluiten.</p>	<p>Vaak de dag na de instructieles verlengde instructie. Op de dag zelf weten lln het vaak nog wel omdat het begeleid is ingeoeft. Dag daarna blijkt effectiever en meer noodzakelijk. Instructie nog niet behaalde doelen staat in de planning. Als lk er gaat zitten en er is plek, mogen kinderen aansluiten.</p>	<p>Vaak de dag na de instructieles verlengde instructie. Op de dag zelf weten lln het vaak nog wel omdat het begeleid is ingeoeft. Dag daarna blijkt effectiever en meer noodzakelijk. Instructie nog niet behaalde doelen staat in de planning. Als lk er gaat zitten en er is plek, mogen kinderen aansluiten.</p>
Werkplek	<p>Eigen lokaal, eigen tafel, andere tafel, gang en extra</p>	<p>Eigen lokaal, eigen tafel, andere tafel, gang en extra</p>	<p>Eigen lokaal, eigen tafel, andere tafel, hal en extra</p>	<p>Eigen lokaal, eigen tafel, andere tafel, hal en extra</p>

	lokaal. Binnen de groep zijn afspraken gemaakt. Werkplek moet altijd passen bij de taak (doelgericht) Schoolafpraak: tot 10 uur hal/gang stille werkplek.	lokaal. Binnen de groep zijn afspraken gemaakt. Werkplek moet altijd passen bij de taak (doelgericht) Schoolafpraak: tot 10 uur hal/gang stille werkplek.	lokaal. Binnen de groep zijn afspraken gemaakt. Werkplek moet altijd passen bij de taak (doelgericht) Schoolafpraak: tot 10 uur hal/gang stille werkplek.	lokaal. Binnen de groep zijn afspraken gemaakt. Werkplek moet altijd passen bij de taak (doelgericht) Schoolafpraak: tot 10 uur hal/gang stille werkplek.
Werkafspraken (wanneer af enz.)	Dagtaak per dag af.	Sommige lessen moeten per dag af voor een grote groep leerlingen omdat zij het werk niet overzien.	Weektaak moet in principe af zijn op vrijdag. Niet klaar eventueel na 14.00 uur afmaken op school of als huiswerk mee geven. Wel de volgende dag terug. In die weektaak niet (nog) niet overzien: dagtaak	Weektaak moet in principe af zijn op vrijdag. Niet klaar eventueel na 14.00 uur afmaken op school of als huiswerk mee geven. Wel de volgende dag terug. In die weektaak niet (nog) niet
Toiletgebruik	Geen kaartje o.id., gewoon de afspraak 1 jongen, 1 meisje..	Geen kaartje o.id., gewoon de afspraak 1 jongen, 1 meisje.	Geen kaartje o.id., gewoon de afspraak 1 jongen, 1 meisje.	Geen kaartje o.id., gewoon de afspraak 1 jongen, 1 meisje.
Planning (per dag, week enz.)	Planning per dag.	Per halve week. Op de taakbrief inkleuren. Plannen m.b.v. agendabord. Na de taak evalueren. Leerkracht kan in overleg (voor sommige l'en) besluiten om dagtaak te geven	Per week. Op de taakbrief inkleuren. Plannen m.b.v. agendabord Na de taak evalueren. Leerkracht kan in overleg (voor sommige l'en) besluiten om halve weektaak / dagtaak te geven	Per week. Op de taakbrief inkleuren. Plannen m.b.v. agendabord Na de taak evalueren. Leerkracht kan in overleg (voor sommige l'en) besluiten om halve weektaak / dagtaak te geven Agenda is een hulpmiddel voor diegene die het prettig vindt. In de klas hangt ook een huiswerkagenda waar kinderen op terug kunnen vallen en het actuele huiswerk op kunnen vinden (met deadline).
Eisen aan de taakbrief	Vooraf planning maken. Keuzewerk/eigen doelen invullen. Opmerking van leerling niet verplicht mag wel aandachtspunt v/d week.	Vooraf planning maken. Keuzewerk/eigen doelen invullen. Opmerking van leerling niet verplicht mag wel aandachtspunt v/d week.	Vooraf planning maken. Keuzewerk/eigen doelen invullen. Opmerking van leerling niet verplicht mag wel aandachtspunt v/d week.	Vooraf planning maken. Keuzewerk/eigen doelen invullen. Opmerking van leerling niet verplicht mag wel aandachtspunt v/d week.
Taak niet af	Na schooltijd afmaken (hooguit half uur) en anders mee naar huis. Oorzaak bespreken	Na schooltijd afmaken (hooguit half uur) en anders mee naar huis. Oorzaak bespreken	Na schooltijd afmaken van het werk mag in principe elke dag, maar op vrijdag moet de weektaak af zijn. Niet klaar dan afmaken na 14.00 uur of mee naar huis als huiswerk. Oorzaak bespreken	Na schooltijd afmaken van het werk mag in principe elke dag, maar op vrijdag moet de weektaak af zijn. Niet klaar dan afmaken na 14.00 uur of mee naar huis als huiswerk. Oorzaak bespreken
Registratie door leerlingen	Taakbrief Soms aftekenformulier	Taakbrief Soms aftekenformulier	Taakbrief, Soms aftekenformulier	Taakbrief, Soms aftekenformulier
Correctie door leerlingen	Zoveel mogelijk. Leerkracht controleert alles, maar kijkt niet alles sommen letterlijk na.	Zoveel mogelijk. Leerkracht controleert alles, maar kijkt niet alles sommen letterlijk na.	Zoveel mogelijk. Leerkracht controleert steekproefsgewijs.	Zoveel mogelijk. Leerkracht controleert steekproefsgewijs
Inleveren taakwerk	Afspraak maken met de kinderen zelf.	Afspraak maken met de kinderen zelf.	Afspraak maken met de kinderen zelf.	Afspraak maken met de kinderen zelf.
Hulpvraag (blokjes)	Tijdens instructielessen en zelfstandig werken blokjes op tafel. Leerkracht loopt vaste rondes. Bij groen stoplicht tijdens zelfst. werken kunnen l'n ook zelf naar de leerkracht komen, maar...eerst tafelgenoot, dan pas de leerkracht vragen!	Tijdens instructielessen en zelfstandig werken blokjes op tafel. Leerkracht loopt vaste rondes. Bij groen stoplicht tijdens zelfst. werken kunnen l'n ook zelf naar de leerkracht komen, maar...eerst tafelgenoot, dan pas de leerkracht vragen!	Tijdens instructielessen en zelfstandig werken blokjes op tafel. Leerkracht loopt vaste rondes. Bij groen stoplicht tijdens zelfst. werken kunnen l'n ook zelf naar de leerkracht komen, maar...eerst tafelgenoot, dan pas de leerkracht vragen!	Tijdens instructielessen en zelfstandig werken blokjes op tafel. Leerkracht loopt vaste rondes. Bij groen stoplicht tijdens zelfst. werken kunnen l'n ook zelf naar de leerkracht komen, maar...eerst tafelgenoot, dan pas de leerkracht vragen!

Informatie voor ouders	We houden de ouders d.m.v. ouderportaal Parnassys , Parro, nieuwsbrief, portfolio en kind-ouder-leerkrachtgesprekken op de hoogte	We houden de ouders d.m.v. ouderportaal Parnassys , Parro, nieuwsbrief, portfolio en kind-ouder-leerkrachtgesprekken op de hoogte	We houden de ouders d.m.v. ouderportaal Parnassys , Parro, nieuwsbrief, portfolio en kind-ouder-leerkrachtgesprekken op de hoogte	We houden de ouders d.m.v. ouderportaal Parnassys , Parro, nieuwsbrief, portfolio en kind-ouder-leerkrachtgesprekken op de hoogte
Taakbeoordeling aan het eind van de week	We evalueren middels reflectievragen Smiley op taakbrief Portfolio	We evalueren middels reflectievragen Smiley op taakbrief Portfolio	We evalueren middels reflectievragen, feedback te laten geven aan elkaar. Smiley op taakbrief Portfolio	We evalueren middels reflectievragen, feedback te laten geven aan elkaar. Smiley op taakbrief Portfolio
Symbolen	Pictogrammen naast woorden op de taakbrief	Pictogrammen naast woorden op de taakbrief	Pictogrammen naast woorden op de taakbrief	Pictogrammen naast woorden op de taakbrief.
Uitgestelde aandacht	Stoplicht: Rood= niet praten en niet storen. Oranje = wel fluisterend overleg, maar Ik niet storen. Groen= vragen aan elkaar en zo nodig aan leerkracht. Doel: Minimaal 45 min. kunnen werken met uitgestelde aandacht.	Stoplicht: Rood= niet praten en niet storen. Oranje = wel fluisterend overleg, maar Ik niet storen. Groen= vragen aan elkaar en zo nodig aan leerkracht. Doel: Minimaal 45 min. kunnen werken met uitgestelde aandacht.	Stoplicht: Rood= niet praten en niet storen. Oranje = wel fluisterend overleg, maar Ik niet storen. Groen= vragen aan elkaar en zo nodig aan leerkracht. Doel: Minimaal 45 min. kunnen werken met uitgestelde aandacht.	Stoplicht: Rood= niet praten en niet storen. Oranje = wel fluisterend overleg, maar Ik niet storen. Groen= vragen aan elkaar en zo nodig aan leerkracht. Doel: Minimaal 45 min. kunnen werken met uitgestelde aandacht.

[H6] DE RELATIE MET ANDERE BELEIDSTUKKEN

Het schoolplan

Iedere Nederlandse school heeft een schoolplan, waarin uitgebreid wordt verwoord hoe er wordt gewerkt, waarom er zo wordt gewerkt, welke materialen daarbij worden gebruikt en wat de ontwikkelingsplannen voor een periode zijn. Het schoolplan is in juni 2019 volgens een nieuwe opzet voor twee schooljaren geschreven. Bij de schoolthema's is gekozen voor een duidelijk samenhang tussen de verschillende onderwerpen, passend binnen de daltonkernwaarden. Wij hebben 3 grote thema's gekozen waar we aan gaan werken en deze uitgesplitst in subthema's. Beschrijving hiervan is te vinden in H8: ontwikkelingen 2020-2022. De reikwijdte van het schoolplan is groter dan die van het plan dat nu voor u ligt. In het daltonboek worden voornamelijk de specifieke daltonkernwaarden en afspraken die daaruit voortvloeien beschreven om ervoor te zorgen dat onze school een Daltonschool is en blijft, gedragen door team, ouders en leerlingen.

De schoolgids

Aan het begin van ieder schooljaar wordt de schoolgids gemaakt. Deze schoolgids is, via onze website, beschikbaar voor alle ouders van kinderen op onze school. Daarnaast krijgen ouders die overwegen hun kind aan te melden op Het Roessink een actuele schoolgids. In deze gids staat veel praktische informatie voor ouders, maar er wordt ook in uitgelegd wat daltononderwijs inhoudt. Het is een uiteenzetting van de hoofdpunten. Wie door de tekst in de schoolgids geïnteresseerd is geraakt in het daltononderwijs en meer gedetailleerd wil weten hoe er in de praktijk mee wordt gewerkt, kan verdieping vinden in dit Daltonboek.

Overige plannen: formatieplan, zorgplan en schoolondersteuningsprofiel.

Het basisonderwijs kent verder ook het formatieplan, zorgplan en het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Het eerste beschrijft vrij technisch hoe de door de overheid beschikbaar gestelde personele formatie wordt ingezet. In het zorgplan en SOP is te lezen hoe de leerlingenzorg wordt vormgegeven binnen het samenwerkingsverband waar onze school deel van uitmaakt en de school zelf. Voor deze plannen geldt dat daltonkernwaarden er niet rechtstreeks in te herkennen zullen zijn. Wij streven ernaar om door de inzet van personeel en door de daltonwerkwijze veel tijd te kunnen besteden aan de individuele leerlingen waardoor de leerlingenzorg goed tot zijn recht kan komen. Op deze wijze geeft Het Roessink mede vorm aan adaptief onderwijs.

Hoe werken wij aan nog betere basisondersteuning?

Komende jaren werken wij aan goed onderwijs en de doorontwikkeling van onze basisondersteuning.

Wij werken vanuit onze maatschappelijke opdracht aan onze professionele cultuur, samenwerking met partners, ouderbetrokkenheid en leerlingbetrokkenheid.

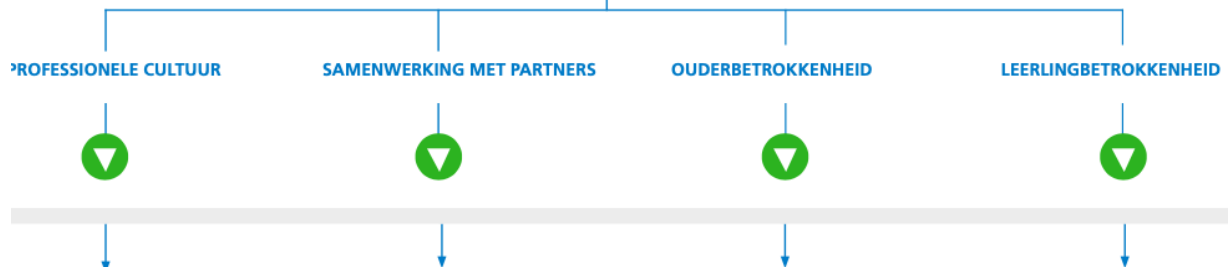
ONZE MAATSCHAPPELIJKE OPDRACHT

Wij zijn er voor alle kinderen uit onze wijk: bij ons op school ontmoeten die verschillende kinderen en hun ouders elkaar.

Wij willen dat ieder kind straks zijn eigen betekenisvolle plek vindt in de samenleving om zijn talent op zijn eigen manier te laten bloeien. Kinderen hebben daarvoor méér nodig dan taal en rekenen. Daarom geven wij ook andere vaardigheden mee die je nodig hebt in onze maatschappij.

Wij leren kinderen reflecteren op zichzelf, hun talent en hun ontwikkeling. Zo ontdekken zij wat bij ze past en waar zij gelukkig van worden. Met die bagage staan kinderen sterk in hun schoenen als zij na groep 8 naar het vervolgonderwijs gaan.

WAAR WERKEN WIJ AAN?

PROFESSIONELE CULTUUR

- Onze visie is leidend voor ons schoolplan en van daaruit maken wij onze keuzes, wij gaan uit van eigen kracht
- Wij willen nog meer één team worden waarin ieders talent groeit, onder leiding van een 'stuurman' die daarin het voortouw neemt en ruimte en vertrouwen geeft aan medewerkers
- Wij richten een zorgplein/expertise-punt in om kinderen direct te helpen met hun (ondersteunings)vraag en willen samen verantwoordelijk zijn voor de (extra) ondersteuning die wij onze leerlingen bieden
- Wij zetten – gekoppeld aan onze visie – in op teamleren en denken daarbij aan bij elkaar in de klas kijken, samen lessen voorbereiden en samen teamdagen organiseren
- Wij maken onze ontwikkelingsgesprekken reflectiever – dat wat wij kinderen willen meegeven ontwikkelen wij ook meer zelf

SAMENWERKING MET PARTNERS

- Wij werken samen met andere Daltonscholen en ontwikkelen ons onderwijs samen met Saxion – dit geven wij in ons team meer bekendheid
- Wij kijken hoe wij de samenwerking met openbare basisschool Kolmense in onze wijk nog verder kunnen versterken
- Wij ontwikkelen de komende jaren onze visie op samenwerking met partners: wie en wat helpt ons verder, kijkend naar onze maatschappelijke opdracht? Zo zijn we met de GGD al in gesprek om te kijken hoe wij kunnen samenwerken
- Het is de bedoeling dat wij met Sam & Ko en de Wereldwijzer een kindcentrum gaan vormen. Tot de samenwerkingsvisie duidelijker is, richten wij ons vooral op onze eigen schoolontwikkeling. De samenwerking op de werkvloer tussen opvang en onderwijs is goed en dat houden we zo

OUDERBETROKKENHEID

- Veel ouders doen actief mee op school en als een kind (extra) ondersteuning krijgt, werken wij goed samen met ouders. Wij willen een slag maken van ouderparticipatie naar ouderbetrokkenheid en ontwikkelen daarvoor een visie
- Wij voeren nu al startgesprekken met ouders om af te spreken hoe zij de communicatie graag willen vormgeven, we voeren ook portfoliogesprekken. Wij gaan door met deze aanpak om vooral 'op maat' met ouders te communiceren
- Het portfolio is de basis voor gesprekken over de brede ontwikkeling van een kind – we nemen ouders nog meer mee in onze visie op die brede ontwikkeling
- Wij willen ouders meer meenemen in de visie van onze school: wij focussen niet alleen op de cognitieve ontwikkeling van kinderen, maar ook op andere belangrijke zaken (zie onze maatschappelijke opdracht)

LEERLINGBETROKKENHEID

- Wij ontwikkelen ons onderwijs van leerkrachtgestuurd naar meer kindgestuurd en leren kinderen hun eigen leerdoelen formuleren – we zijn hier al best ver mee (kinderen werken al aan eigen leerdoelen in hun portfolio)
- Wij koesteren wat we al goed doen, verbinden die dingen meer en verrijken die vanuit visie (denk aan: onze leerlingenraad, veel kind-leerkrachtgesprekken, kind-ouderleerkrachtgesprekken, mediation op onze vreedzame school, betrokkenheid kinderen bij hun ondersteuningstraject, keuzemogelijkheden voor kinderen, actieve rol voor leerlingen bij voorlichting)
- Wij vertalen onze maatschappelijke opdracht meer naar onze aanpak van leerlingbetrokkenheid: hoe gaan wij zo met kinderen in gesprek dat zij weten wie zij zijn als zij Het Roesink verlaten? Denk aan het samen ontwikkelen van de groeimindset of executieve functies

[H7] ONTWIKKELINGEN 2019-2021

Wij zijn als daltonschool een lerende organisatie. Natuurlijk is het vastleggen en borgen van afspraken m.b.t. de daltonkernwaarden belangrijk en ook terug te vinden in hoofdstuk 8, maar voor ons als lerende organisatie is het belangrijker om te beschrijven wat onze doelen zijn: wat willen we bereiken en waarom. Daltonafspraken zijn daarbij delen die ertoe bijdragen dat we die doelen bereiken.

In onderstaand stuk staan onze doelen vanuit het schoolplan 2020-2022 beschreven.

We werken als school met de golden circle van Sinek. Eerst wordt bekeken waarom we iets willen daarna hoe en als laatste wat. Daarom past de leus “no method, no system” uitstekend bij onze visie en manier van werken.

De ontwikkelthema's uit ons schoolplan zijn gekozen met als doel boeiend, passend onderwijs geven op Het Roessink met bekwame en blij medewerkers in een lerende organisatie waar cyclisch leren centraal staat. De thema's zijn gekozen op basis van de enquêteresultaten, de inventarisatie kwaliteitszorg -onze processen, de opnieuw geformuleerde visie en missie, de evaluatie van het jaarplan 2018-2019, observaties van klassenbezoeken, gesprekken met leerkrachten en actuele ontwikkelingen.

Ontwikkelthema's:

1. Mede eigenaarschap van leerlingen.

Hierin wordt ondergebracht:

- Talentontwikkeling;
- Doorontwikkelen portfolio;
- Kindgesprekken en reflectie (als ambitie, portfolio=vertrekpunt);
- Doelgericht plannen en werkplekken bepalen;
- Werken vanuit doelen op het gebied van leren leren, mindset, groeitaal en leertaal;
- Aspecten van natuurlijk leren;

2. Opbrengstgericht passend onderwijs

Hierin wordt ondergebracht:

- Vaktechnische ontwikkelingen op het gebied van rekenen, technisch en begrijpend lezen en spelling;
- Het werken vanuit doelen op cognitief vlak;
- De vertaling van de onderwijsplannen naar het werken in de groepen;
- Zicht op ontwikkeling en de daarbij behorende afstemming van het onderwijs;
- Voor de organisatie werken we hierbij aan het creëren van een ontwikkelplein;
- Begaafd onderwijs;
- Gebruik van ICT-middelen om doelen te bereiken;

3. Verinding met de wereld buiten de school

- Groene plein
- Integreren van zaakvakken
- De echte wereld
- Onderwijs buiten het klaslokaal.

UITWERKING ONTWIKKELTHEMA'S

1. Mede-eigenaarschap van leerlingen

Vertreksituatie

Thema's die we hierin hebben ondergebracht zijn de afgelopen schooljaren als losse items ontwikkeld. Het portfolio is ontwikkeld, daar werken we nu sinds een jaar mee, we zijn gestart met kindgesprekken en reflectie waarbij kinderen nieuwe doelen formuleren. Talentontwikkeling is 4 jaar geleden gestart met workshops waar kinderen uit konden kiezen. De kinderen hebben al kennisgemaakt met groepsdoorbrekend werken.

Alle leerlingen werken met een (week)taak. Een deel is door de leerkracht samengesteld en er is een deel waar kinderen zelf keuzes kunnen maken.

Er zijn in de school verschillende ruimtes om te werken. Zeker na het vertrek van de kinderopvang naar een locatie naast de school. "Hoofdwerkruimte" is nog steeds het klaslokaal. Andere ruimtes zijn nog niet optimaal ingericht om bewust een werkplek keuze te kunnen maken. Wel is er al een stiltelokaal, zijn afspraken binnen het team gemaakt over het gebruik van de verschillende werkplekken. Leerlingen hebben kennis gemaakt met leren leren, fixed en growth mindset. Teamleden hebben OBS Kolmenscate bezocht om dit uit te diepen met leertaal en groeitaal. Directie en intern begeleider hebben binnen OPOD trainingen natuurlijk leren gevolgd. In de onderbouw heeft een nulmeting plaatsgevonden op het gebied van spelend leren (innovatie het jonge kind Sine Limite). Vanuit de nulmeting hebben ontwikkelingen plaatsgevonden, maar vraag tevens naar door ontwikkelen.

Ambitie in relatie tot eigen missie en visie

Doordat leerlingen mede-eigenaar worden van hun eigen leerproces wordt de betrokkenheid en daardoor de intrinsieke motivatie groter. Zeker vanuit de Daltonprincipes is dit passend binnen onze school. Kinderen doen de dingen niet meer omdat het moet, maar omdat zij dit zelf willen en/of zien dat het nodig is om de volgende stap te kunnen maken. Het is daarom belangrijk dat kinderen inzicht krijgen in hun eigen ontwikkelingsbehoefte en dat zij kunnen werken in een uitdagende leeromgeving waarin verschillende keuzemogelijkheden zijn op het gebied van werk en werkplekken.

Ontwikkelingen in de onderbouw op het gebied van spelend leren willen we doorvoeren in groep 3 en 4 zodat het onderwijs aansluit.

Focus

Wij willen doelen binnen dit thema verder uitwerken en samenhang tussen de verschillende aspecten creëren omdat het ene invloed heeft op het andere. Wij willen dat kinderen op basis van reflectie, kindgesprekken, portfolio, talentontwikkeling, leertaal/groeitaal doelgericht keuzes gaan maken. Leerkrachten hebben naast een leidende rol ook een coachende rol. Het samenwerkingsaspect door te leren van en met elkaar wordt alleen maar belangrijker voor leerlingen en leerkrachten. De groepen 3 en 4 krijgen fysiek een plek in de school in de buurt van de kleutergroepen, zodat er meer samengewerkt kan worden en (spel)ruimtes gezamenlijk gebruikt kunnen worden.

Doelen:

1. Eind schooljaar 2020-2021 werkt het portfolio als startpunt voor keuzes m.b.t. leerdoelen en werkplekkeuzes. Leerlingen kunnen verwoorden aan welke doelen zij werken, waarom zij met een bepaalde activiteit bezig zijn en waarom op die plek.
2. Leerlingen gebruiken leertaal/groeitaal tijdens reflectiegesprekken. Zij weten tijdens het gesprek of er sprake is van en fixed en/of growth mindset. Dat horen wij terug doordat zij termen die daarbij horen actief gebruiken. Deze termen leren zij tijdens de verschillende lessen. Leerkrachten gebruiken deze termen ook.

3. De taakbrief van de leerlingen is zo opgebouwd dat zij werk kunnen kiezen en plannen gerelateerd aan doelen (van dagmenu naar lopend buffet)

Stappen

Met ingang van dit schooljaar: werksessies 1x per 4 weken inplannen in het jaar(vergader)rooster. Deze vervangen het werken met actieteams zodat er meer samenhang zal zijn tussen de verschillende onderdelen. Elke werksessie heeft één hoofdthema waaraan iedereen op dat moment werkt.

Collegiale consultatie meer in de praktijk brengen. Het formulier is vorig jaar ontwikkeld, komend schooljaar bezoekt elke leerkracht minimaal 2 keer een andere groep. Een evaluatie vindt plaats middels dat formulier. (Deze komt als format in bardo.)

Herinrichten van de school, zowel de groepen als overige ruimtes zodat leerlingen bewust een plek kunnen kiezen die het best past bij het doel waaraan gewerkt wordt. Zo min mogelijk “overbodige” materialen (die leiden af).

Talentworkshops verder perfectioneren zodat kinderen keuzes maken die gekoppeld zijn aan ontwikkeldoelen uit hun portfolio en daarop reflecteren in hun portfolio.

Indien nodig wordt het portfolio verder aangepast.

Reflectie

Tijdens studiedagen (zie jaarrooster) evalueren we de stand van zaken en formuleren we nieuwe acties.

Tijdens teamvergaderingen worden de onderwerpen puntsgewijs besproken volgens een vergaderplanning. Deze staat in Share Point en iedere leerkracht kan hierin te bespreken punten aanbrengen. Locatieleider en directeur bewaken en geven leiding aan dit proces. Tijdens de laatste studiedag is de eindevaluatie en worden nieuwe doelen geformuleerd.

2. Opbrengstgericht passend onderwijs

Vertreksituatie

Wij hebben als school (directie en intern begeleider) deelgenomen aan de masterclass groepsplanloos werken. Inmiddels heeft het de naam Opbrengstgericht Passend Onderwijs. Het afgelopen schooljaar zijn de onderwijsplannen met schoolambities geschreven op het gebied van begrijpend luisteren/lezen, spelling en rekenen.

De nieuwe manier van schoolbesprekingen en groepsbesprekingen zijn ingevoerd, waardoor teamleden zich meer verantwoordelijk voelen voor de school en leren zelf toe te passen wat bij de ander in positieve zin werkt en dienstbaar is voor goed onderwijs.

We zijn gestopt met de plusklas voor meer begaafde leerlingen omdat we vinden dat goed onderwijs aan alle kinderen plaats moet vinden in de groep.

Bareka is ingevoerd om zicht te krijgen op de rekenontwikkeling op cruciale leermomenten en er is onderzoek gedaan hoe wij hier met o.a. ICT middelen op in kunnen zetten.

Tijdens een bijeenkomst in januari 2019 met de bestuurder en trajectmedewerker van Sine Limite en de directie en IB'er van Het Roessink is een brianstorm gehouden hoe wij de basisondersteuning zien. Van daaruit zijn plannen voor een ontwikkelplein gecreëerd. Die plannen willen wij de komende (2 jaren) in de praktijk gaan brengen. Hierin passen alle bij 3.2 genoemde punten.

Alle teamleden hebben tijdens de studiedag in juni 2019 gepresenteerd wat hun talenten zijn en wat zij hierin kunnen betekenen.

Ambitie

Wij willen onze basisondersteuning zo inrichten, dat we voldoen aan de ontwikkelbehoeften en ondersteuningsbehoeften van alle leerlingen. Teamleden worden zo breed mogelijk ingezet, om het best mogelijke onderwijs op Het Roessink te geven. Alle leerlingen hebben baat bij begaafd onderwijs: wat goed is voor de “beste” leerlingen is ook goed voor de rest van de leerlingen. Onze interne begeleider zien wij als kenniscoördinator. Zij begeleidt het leren van leerkrachten. Door te investeren op de kwaliteit van de leraar en het handelen in de klas voorkom je uitval van leerling. Deze manier van preventief werken voorkomt druk op de ondersteuningsstructuur van de school. De leerkracht is beter op zijn taak voorbereid en werkt meer samen.

Focus

Onderwijsplannen die geschreven zijn toepassen in de praktijk: vertaling maken naar de groepen.

In de onderwijsplannen staan de doelen per vakgebied. Leerkrachten krijgen hierdoor meer inzicht aan welke doelen gewerkt dient te worden. Dit inzicht willen we overbrengen naar leerlingen.

Ondersteuningsbehoeften van leerlingen vertalen naar de praktijk.

We hebben de formatie zo gerealiseerd, dat enkele teamleden in de gelegenheid zijn om instructies aangepast aan ontwikkelbehoefte en ondersteuningsbehoefte aan kleinere groepen te geven. Denk hierbij aan coaching meer begaafde leerlingen, coaching gericht op het vervaardigen van basisvaardigheden bij rekenen (“stevig rekenmuurtje”), ondersteuning bij leesinterventies en hulpmiddelen bij dyslexie, coaching in of buiten de klas en psycho-educatie voor kinderen met sociaal emotionele problematiek, rots en watertraining voor dynamische groepen of aan kleinere groepen leerlingen.

Het afstemmen van het onderwijs kan alleen als er zicht is op de ontwikkeling van kinderen.

Doelen:

1. Alle leerkrachten werken vanuit de onderwijsplannen die zijn geschreven vanuit Opbrengstgericht Passend Onderwijs. Directie en IB'er zien dit terug tijdens klassenbezoeken in 2019-2020. Voor het schooljaar daarna worden deze aangepast indien nodig.
2. Per groep zijn concrete stappen beschreven voor de vakgebieden rekenen, (begrijpend) lezen en spelling. De leerkracht heeft hierdoor zicht op het onderwijsaanbod per de groep en waar het accent op dient te liggen gedurende een periode van ongeveer 8 weken. Aan het eind van schooljaar 2019-2020 is er een format (A4) waarop dit beschreven kan worden.
3. Aan het eind van schooljaar 2019-2020 is besloten welke zachte data wij gebruiken bij de opbrengstgesprekken. Dat wordt vastgelegd in de onderwijsplannen.
4. De leerkrachten zijn op de hoogte van de doelen van de hoofdvakken voor zijn/haar leerjaar. Deze zijn in beschreven in de onderwijsplannen en vertaald naar het betreffende leerjaar. Dat zien wij terug tijdens de klassenbezoeken.
5. Begaafd onderwijs is zichtbaar in de groepen doordat alle kinderen zich bewust zijn van hun eigen talenten en leerlingen vanuit het “ontwikkelplein” gesteund worden in hun eigen ontwikkeling. Van daaruit wordt onderwijs op maat gerealiseerd. De uitvoering is in de groep. Aan het eind van het schooljaar is dat verwerkt in een document.
6. Leerlingen hebben zicht op hun eigen ontwikkeling. Voorwaarde is dat de leerkracht dit concreet kan vertalen naar de leerling. De school hanteert hier een overzichtelijk systeem voor. Aan het eind van schooljaar 2019-2020 is bekend welk systeem hiervoor gebruikt wordt.

Stappen

Doelen in de onderwijsplannen vertalen naar de groepen, het onderwijs dat daarbij hoort verder inrichten. Meer lessen geven vanuit doelen, methode meer los durven laten door dat in het begin samen met een collega te doen.

Doelen vertalen naar ik-doelen, zodat voor leerlingen concreet wordt aan welke doelen zij werken en in welke volgorde.

Gemaakte afspraken tijdens de groepsbesprekingen in de praktijk brengen: collegiale consultatie en samen lessen voorbereiden tijdens werkvergaderingen (zijn ingepland in het jaarrooster)

Roosters op elkaar afstemmen om het “ontwikkelplein” te realiseren.

Investeren in de kwaliteit van leraren en het handelen in de klas door nascholing af te stemmen op de schoolambities.

Bijeenkomsten begaafd onderwijs bijwonen van Sine Limite door directie en intern begeleider. Zij nemen daarin een voortrekkersrol om begaafd onderwijs te integreren in het totale onderwijs.

Zoeken naar of aanpassen van het systeem waar de zicht op ontwikkeling duidelijk is.

Eenheid krijgen in het werken met een logboek zodat het onderwijs goed afgestemd kan worden.

Oriënteren op een nieuwe methode voor rekenen en ontwikkelingen van nieuwsbegrip volgen.

Reflectie

Tijdens studiedagen (zie jaarrooster) evalueren we de stand van zaken en formuleren we nieuwe acties.

Tijdens teamvergaderingen worden de onderwerpen puntsgewijs besproken volgens een vergaderplanning. Deze staat in Share Point en iedere leerkracht kan hierin te bespreken punten aanbrengen. Locatieleider en directeur bewaken en geven leiding aan dit proces.

Tijdens de laatste studiedag is de eindevaluatie en worden nieuwe plannen afgesproken.

3. Van en voor buiten leren

Vertreksituatie

De zaakvakken worden nu nog klassikaal aan de jaargroep gegeven. Dat past niet meer binnen de ambities die wij als school hebben. Omdat wij met grote combinatiegroepen gaan werken in de bovenbouw, zien wij het als een kans om thematisch te gaan werken waarbij kinderen wel werken aan doelen, maar zelf meer invloed hebben op de uitvoering.

De plannen voor een groen plein zijn de afgelopen 2 schooljaren ontwikkeld. Er ligt nu een definitief ontwerp. Bij dat ontwerp is rekening gehouden met het geven van buitenlessen.

Naast het thematisch aanpakken van de zaakvakken en buitenlessen willen wij ook de rest van het onderwijs meer betekenisvol inrichten door meer lessen buiten de school te gaan geven, maar ook dat er (gast)lessen van buiten lessen in de school worden gegeven.

Ambitie

Het onderwijs meer betekenis geven door ons te richten op de buitenwereld. Doelen zijn er niet zomaar. Doordat kinderen zich bewust zijn van het wat en waarom zijn ze meer gemotiveerd. Kinderen kunnen de uitvoering meer koppelen aan hun talent. Thema's afsluiten met een presentatie past meer dan alleen een theoretische toets.

Het groene plein zien wij als een plek waar lessen gegeven kunnen worden. Daarmee voldoen wij ook aan de beweegbehoefte van kinderen.

Focus

Meer thematisch samenwerken waarbij kinderen meerdere mogelijkheden krijgen aangeboden om uit te kiezen. Dat komt ook de te ontwikkelen vaardigheden die bij de vorige 2 ontwikkelthema's genoemd staan ten goede.

De methodes die wij gebruiken voor de zaakvakken passen niet meer bij onze ambitie. Wij gaan ons oriënteren hoe wij willen gaan werken.

Stapsgewijs wordt het ontwerp van het groen plein gerealiseerd. Mogelijke lessen worden hierbij ingepast.

Doelen:

1. Aan het eind van schooljaar 2019-2020 weten wij hoe wij de zaakvakken vorm gaan geven en hebben we gekozen voor een bestaande of zelf te ontwikkelen methodiek.
2. Aan het eind van schooljaar 2019-2020 wordt er minimaal 1x per week een buitenles gegeven in elke groep.
3. Aan het eind van schooljaar 2019-2020 worden nieuwe doelen geformuleerd m.b.t. zaakvakken en buitenlessen.
4. Aan het eind van schooljaar 2019-2020 is een document geschreven waarin duidelijk is hoe de echte wereld betrokken wordt in ons onderwijs.

Stappen

We starten schooljaar 2019-2020 met gezamenlijke lessen zaakvakken aan de combinatiegroepen. Thema's en doelen vanuit de methode zijn leidend, de inhoud bepaalt de leerkracht, de uitvoering de leerkracht met de leerlingen. Methodetoetsen worden niet meer gehanteerd. Toetsing is vanuit presentaties waarin leerlingen laten zien wat zij hebben geleerd (leveren van bewijs)

Er wordt komend schooljaar gestart met het realiseren van het groene plein. Alle groepen koppelen een buitenles aan het deel waaraan gewerkt wordt of af is.

Leerkrachten nemen zelf initiatieven om de "echte wereld" binnen de school te halen.

Reflectie

Tijdens studiedagen (zie jaarrooster) evalueren we de stand van zaken en formuleren we nieuwe acties.

Tijdens teamvergaderingen worden de onderwerpen puntsgewijs besproken volgens een vergaderplanning. Deze staat in Share Point en iedere leerkracht kan hierin te bespreken punten aanbrengen. Locatieleider en directeur bewaken en geven leiding aan dit proces. Tijdens de laatste studiedag is de eindevaluatie en worden nieuwe plannen afgesproken.

Samenvatting en planning

Als samenvatting wordt de relatie gebruikt tussen de koersplanthema's van de stichting en de schoolplanthema's.

Werken met doelen:

Leerlingen mede-verantwoordelijk en betrokken maken tot hun eigen ontwikkeling door toepassen portfoliogesprekken en GroeiKracht.

Begaafd onderwijs: We hebben voldoende zicht op de ontwikkeling van alle leerlingen en kunnen het onderwijs nog beter passend maken.

Leerlijnen en- doelen: Leerkrachten kennen de leerlijnen en doelen.

Doelen vertalen naar ik-doelen - waardoor methodes lossier gebruikt worden.

Opbrengsten: door passend onderwijsaanbod en begeleiding stijgen de opbrengsten

Samenhang creëren:

Ontwikkelplein – uitgaan van talenten ook bij medewerkers – leerlingen passend begeleiding bieden, in principe in de klas.

Samen lessen zaakvakken voorbereiden

Bij aanbod zaakvakken werken vanuit thema's

Thema's afsluiten met een presentatie (past meer dan alleen een theoretische toets.)

Van en voor buiten leren:

Zaakvakken thematisch aanbieden, (gast)lessen van buiten

Meer buitenlessen geven (gebruik Groene Plein)

[H8] DALTON OP HET ROESSINK

HOE ZIEN WE DIT TERUG OP ODS HET ROESSINK?

In dit stuk maken we bij elk item steeds een koppeling met een aantal kernwaarden van het daltononderwijs. In het algemeen en dus ook in het bijzonder. Het gaat hierbij om de 6 kernwaarden:

- Zelfstandigheid
- Samenwerken
- Verantwoordelijkheid (vrijheid in gebondenheid)
- reflectie
- effectiviteit/ doelmatigheid
- borging

In ieder klaslokaal hangt een dag of weekplanning, waarop de instructiemomenten en de tijd voor verwerking duidelijk zijn aangegeven. Wij leren kinderen gedurende de acht jaar dat ze bij ons op school zijn steeds *zelfstandiger* hun werk te plannen. In de kleutergroepen delen kinderen hun werkjes in op de 'takentoren'. Zij worden hierbij geholpen door de dagkleuren die wij gebruiken. In de midden- en bovenbouw werken kinderen met eerst een dag- en later met een weektaak op papier. Naast de verplichte stof staat voor ieder kind een eigen gekozen taak en eigen doelen op de taak. In de tijd die hiervoor staat, mag een kind zelf bepalen (*vrijheid*) wat hij of zij graag wil leren door een opdracht te kiezen uit de kast. Deze kast is ingedeeld naar de 8 Meervoudige intelligenties van Howard Gardner.

Samenwerken is belangrijk binnen daltononderwijs, ook op Het Roessink. Kinderen werken om de beurt met ieder van hun klasgenoten samen en dragen ook samen *verantwoordelijkheid* voor de klassenorganisatie en schoolomgeving. In onze ruime centrale hal en in de gangen zijn werkplekken ingericht waar kinderen gedurende de dag alleen of in groepjes kunnen werken aan afgesproken taken.

De coöperatieve werkvormen worden op verschillende momenten en bij verschillende activiteiten ingezet. Hierdoor leren we onze leerlingen een scala aan samenwerkingsvormen en taken en rollen die daarbij horen.

Op de tafel van de kinderen staat een houten blokje. Hiermee kan het kind aangeven of hij of zij wil samenwerken, alleen in stilte wil werken of een vraag heeft. Op een vergelijkbare manier laat de leerkracht met een verkeerslicht voor de klas zien wat van de kinderen wordt

verwacht. Deze materialen scheppen duidelijkheid en stellen de leerkracht in staat afwisselend met de hele groep en kleinere groepen kinderen op hun eigen niveau te laten werken. (*effectiviteit*)

Elke dag wordt er met de kinderen *gereflekteerd*. Dit kan zowel door het zelf nakijken van de gemaakte stof, maar ook door te praten met elkaar zodat het morgen beter kan gaan.

Doordat we reflectievormen aanleren, zien we leerlingen in andere situaties op dezelfde wijze feedback geven aan elkaar.

Wij reflecteren zoveel mogelijk in leertaal om kinderen in de “leerstand” krijgen / houden met een groeimindset

8.1 De dagkleuren

De dagen van de week worden aangegeven met vaste kleuren. Deze kleuren structureren de week voor de kinderen, wat hen helpt om een planning te kunnen maken. Daarnaast worden de dagkleuren gebruikt bij de administratie van verschillende zaken.

maandag	Rood
dinsdag	Geel
woensdag	Blauw
donderdag	Groen
vrijdag	Oranje
zaterdag en zondag	Wit

Groep 1 / 2

In deze groepen wordt de dag van de week duidelijk gemaakt door een pijl te hangen bij de dag(kleur) van die dag op het weekoverzicht. Ook wordt er een kaartje van de dag bij de dagritmekaartjes gehangen. Elke ochtend wordt dit besproken in de kring.

De kinderen moeten bij het maken van een taakje een magneet ophangen in de kleur van de dag (zie ook stukje de taak 5.4).

Groep 3 t/m 8

De kleuren van de week komen terug bij het weekoverzicht die voorin de klas hangt. De kinderen zien zo naast de dagen van de week ook de planning van die week.

De kinderen moeten de taak plannen en afkleuren op hun takenbrief in de kleur van de dag. Vooral als de taak meerdere dagen beslaat, geeft dit de leerkracht informatie over de leer- en werkstijlen van het kind en biedt het hem / haar de mogelijkheid om het kind hierbij te begeleiden. Als leerlingen in groep 7/8 de taak afvinken anders dan met de dagkleuren en zij hanteren dit op een voor hun overzichtelijke manier, dan mogen zij afstappen van de dagkleuren omdat het geen doel op zich is.

Een kind dat in het begin weinig productief is en vervolgens alles op het laatste moment moet maken, moet geleerd worden dit beter te spreiden. Kinderen die duidelijk te snel van

start gaan en daarbij veel fouten maken, moet worden geleerd dat de kwaliteit van het werk belangrijker is dan dat het snel af is.

In de hogere groepen worden de dagkleuren ook gebruikt om een planning op de taakbrief te maken. De kinderen geven vooraf aan op welke dag ze bepaalde opdrachten denken te gaan doen.

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	De kinderen kunnen zelfstandig administreren.
Samenwerking	M.b.v. de dagkleuren kunnen kinderen ook elkaar steunen met plannen van en afspraken maken voor samen-werkingsopdrachten.
Verantwoordelijkheid	De kinderen hebben zo de verantwoordelijkheid voor hun eigen planning.

8.2 Het dagritme

De dagkleuren geven een duidelijke ordening van de week aan, daarnaast gebruiken we ook andere materialen in de groepen om het dagritme duidelijk te maken. Dit geeft kinderen duidelijke steun bij het ordenen van hun bezigheden.

Groep 1 / 2

De dagritmekaarten zijn een duidelijk hulpmiddel om de dag voor de kleuters te ordenen en overzichtelijk te maken. Op de kaarten staan plaatjes/ symbolen van de activiteiten die die dag worden gedaan. Door deze kaartjes weten de kinderen precies wat ze die dag gaan doen. Door middel van een wasknijper weten de kinderen bij welke activiteit we zijn en welke nog volgen.

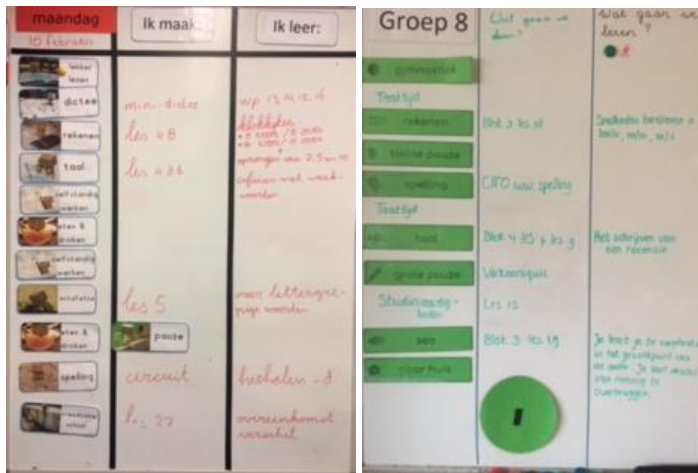
In de grote kring wordt de dag besproken.

Groep 3 t/m 8

In groep 3 vindt er een overgang plaats van de dagritmekaarten van de kleuters naar een dagrooster op het magneetbord. In groep 3 wordt het programma aanvankelijk nog aangegeven met symbolen.

In de hogere groepen, als de kinderen kunnen lezen, wordt het dagprogramma op het magneetbord geschreven.

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	De dagritmekaarten en het magneetbord met planning zijn een (voorstadium van) ondersteuning bij het zelfstandig leren plannen.
Samenwerking	Bij het plannen van samenwerkingsopdrachten is het dagritme een hulpmiddel.
Verantwoordelijkheid	De kinderen weten wat er op welk moment van de dag van hen verwacht wordt.

8.3 De symbolen

Door de school heen wordt er met symbolen gewerkt. Symbolen zijn voor iedereen duidelijk. Pictogrammen, foto's of tastbare dingen symboliseren activiteiten die voor iedereen in de school eenduidig zijn. Deze bieden structuur om tot een grotere mate van zelfstandigheid te kunnen komen.

Taakjes:

De (verplichte) werkjes worden op de takentoren aangeduid met symboolkaartjes. Deze symbolen komen ook terug op het kiesbord van groep 1-2. Voor de huishoudelijke taakjes zijn er ook foto's met afbeeldingen.

Naar de WC:

Uit het oogpunt van zelfstandigheid, wordt de gang naar de WC geregeld middels symbolen die per groep kunnen verschillen. Aan de hand van de symbolen kan het kind steeds zelf zien of het naar de WC kan. In de bovenbouw zijn de afspraken hierover helder en wordt het symbool achterwege gelaten.

Uitgestelde aandacht:

Aan het symbool (bij de kleuters pompom en in de andere groepen het stoplicht voor het bord) kan het kind zien of het met zijn vraag bij de leerkracht terecht kan of dat het een andere oplossing moet zoeken. Met pictogrammen is vervolgens aangegeven welke oplossingsmogelijkheden er zijn en welk gewenst gedrag daarbij hoort. Bij het onderwerp uitgestelde aandacht zal hier verder op ingegaan worden.

Symbolen voor de maatjes:

Maatjes worden bij de kleuters aangegeven met hun eigen naamkaartje met symbool die dan naast een kaartje hangt van zijn/ haar maatje

In de bovenbouw worden de naamkaartjes op het bord gehangen. Dit wordt naast elkaar gedaan, zodat de kinderen kunnen zien wie hun maatje is.

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	Kijkend naar het symbool kan het kind zelfstandig beslissingen nemen.
Samenwerking	Door de afspraken te respecteren, houdt het kind rekening met de ander.
Verantwoordelijkheid	Symbolen verschaffen duidelijkheid, zodat het kind verantwoordelijkheid kan nemen voor de eigen keuzes. Daarnaast geven ze ook een mate van vrijheid aan.

8.4 De taak

De omvang van de taak is afhankelijk van de leeftijd en de hoeveelheid stof die een kind kan overzien. Kinderen krijgen leer- en doe-taken, die binnen een bepaalde tijd, een dag tot een week, moeten worden afgerond. Op de taakbrief wordt rekening gehouden met verschillen in niveau per vakgebied.

Van takentoren naar takenbrief

Op onze school wordt de taak altijd aangeboden in een weekoverzicht. In de groepen 1 en 2 werken wij met een planbord. Op het planbord hangen de verplichte werkjes onderaan. Wanneer een kind op een bepaalde dag een werkje plant, dan hangt het een magneet in de dagkleur achter zijn/haar foto of naam op de takentoren en onder het symboolkaartje van het werkje. De taak loopt van maandag t/m vrijdag.

Vanaf groep 3 wordt de takenbrief geïntroduceerd, eerst met symbolen op het bord, later in gedrukte vorm. Gedurende de verdere schooljaren gaan we van de 1-daagse- en 2-daagse taak naar de weektaak. In de bovenbouw vervalt ook de dagindeling als hulpmiddel bij het maken van een planning en leren de kinderen vanaf groep 4 gebruik te maken van het agendabord.

Op het agendabord is af te lezen wanneer welke vakgebieden aan bod komen, wanneer er instructielessen te volgen zijn en wanneer er aan de taak gewerkt kan worden. De leerstof staat vermeld en de instructiemomenten aan individuele of groepjes leerlingen.

De taak loopt voor de groepen 3 t/m 8 ook van maandag t/m vrijdag.

Overzicht taakperiodes groep 1 - 8

groep	Taakperiode
1	Kinderen krijgen in het begin 1 en tegen het eind van het schooljaar 1 á 2 "taakjes", die in deze week moeten worden gekozen. De groepsleerkracht heeft aanvankelijk een grote rol bij het leren op zich nemen van deze taakjes. Hiervoor wordt de takentoren gebruikt. Bij de keuze van de activiteiten, besteden de leerkrachten extra aandacht aan het leren samenspelen en samenwerken. Na de 'administratie' op de takentoren kiest het kind een andere activiteit
2	Kinderen krijgen in het begin 2 á 3 en tegen het eind van het schooljaar 3 á 4 "taakjes", die in deze week moeten worden gekozen. De rol van de leerkracht wordt steeds kleiner. Kinderen nemen zelf meer verantwoording. Hiervoor wordt de takentoren gebruikt. Na de administratie op de takentoren kiest het kind een andere activiteit.
3	De opdrachten staan per dag genoteerd en moeten ook op die dag worden uitgevoerd. Het betreft vaak opdrachten waar klassikaal een begin mee is gemaakt en die in de taak worden afgemaakt. Bij het plannen wordt o.a. gebruik gemaakt van een 'planningskolom' op het taakblad. Daarnaast kunnen kinderen aan eigen doelen werken.
4	De opdrachten staan per dag genoteerd en moeten ook op die dag worden uitgevoerd. Bij het plannen wordt o.a. gebruik gemaakt van een 'planningskolom' op het taakblad. Daarnaast kunnen kinderen aan eigen doelen werken.
5	De opdrachten staan (als steun voor de kinderen) per dag genoteerd en worden in principe ook op die dag uitgevoerd. In de loop van dit schooljaar geeft de leerkracht (eerst enkele, later alle) kinderen de vrijheid om ook verder te werken met de opdrachten van de volgende dag (de zgn. 2/3-dagetaak) Bij het plannen wordt o.a. gebruik gemaakt van een 'planningskolom' op het taakblad. Het agendabord is een steun om te zien of er instructielessen bijzitten. Dan kan het nog niet vóóf die tijd ingepland worden. Is het geplande werk voor die dag of twee dagen klaar, dan plant het kind in de eigen taak niet verplichte opdrachten en/of het werken aan eigen doelen.
6	De opdrachten staan (als steun voor de kinderen) per dag genoteerd en worden in principe ook op die dag uitgevoerd. In de loop van dit schooljaar geeft de leerkracht (eerst enkele, later alle) kinderen de vrijheid om ook verder te werken met de opdrachten van de volgende dag (de zgn. 2/3-dagetaak) Bij het plannen wordt o.a. gebruik gemaakt van een 'planningskolom' op het taakblad. Het agendabord is een steun om te zien of er instructielessen bijzitten. Dan kan het nog niet vóóf die tijd ingepland worden. Is het geplande werk voor die dag of twee dagen klaar, dan plant het kind in de eigen taak niet verplichte opdrachten en/of het werken aan eigen doelen.
7	De opdrachten staan per week, per vakgebied genoteerd. D.m.v. planningsvakjes geven de leerlingen vooraf aan op welke dag ze welke opdrachten denken te gaan doen. De taak bestaat uit een kwartiertjesrooster. De volgorde waarin de opdrachten worden gemaakt is vrij. Het agendabord kunnen kinderen gebruiken om te zien of er een instructie aan vooraf gaat. Is de hele weektaak klaar, dan kiest het kind om te werken aan eigen doelen het werken met keuzemateriaal.
8	De opdrachten staan per week, per vakgebied genoteerd. D.m.v. planningsvakjes geven de leerlingen vooraf aan op welke dag ze welke opdrachten denken te gaan doen. De taak bestaat uit een kwartiertjesrooster. De volgorde waarin de opdrachten worden gemaakt is vrij. Het agendabord kunnen kinderen gebruiken om te zien of er een instructie aan vooraf gaat. Is de hele weektaak klaar, dan kiest het kind om te werken aan eigen doelen en/of het werken met keuzemateriaal.

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	Het kind kan op deze manier zelfstandig aan het werk en kan dit ook zelfstandig administreren.
Samenwerking	Het meeste taakwerk mag samen worden gemaakt en er zijn ook taken waar samengewerkt moet worden.
Verantwoordelijkheid	De kinderen zijn verantwoordelijk voor de keuzes die zij maken en de uitvoering daarvan (denk hierbij bv aan het plannen van de taak, de plek, met wie)

8.5 Samenwerken, coöperatief leren

Onder samenwerken verstaan we samen aan een opdracht werken, waarbij van iedere deelnemer eenzelfde mate van betrokkenheid, verantwoordelijkheid en inzet wordt verwacht, aangezien de samenwerking tot één resultaat moet leiden.

Wij vinden het van grote pedagogische waarde dat kinderen sociale vaardigheden opdoen. Vanuit didactisch oogpunt zien we dat middels interactie kinderen bewuster leren en samen beter oplossingen vinden voor vraagstukken. Het samenwerken is daarom van grote betekenis.

Het coöperatief leren heeft een vaste plek genomen in ons onderwijs. In elke klas staat een kaartenrek met verschillende samenwerkingsvormen die de leerkracht inzet tijdens instructie of verwerking van de leerstof. In sommige klassen hangen kaarten met rollen.

Rollen waarvan we vinden die kinderen moeten leren hanteren zijn:

- de stilte kapitein: bewaakt het volume van overleg
- de tafelbaas: zorgt ervoor dat het meubilair goed gezet wordt
- de schrijver: zorgt voor het schriftelijke deel van de taak
- de materiaal baas: draagt zorg voor het te gebruiken materiaal
- de voorzitter: verdeelt taken en beurten
- de taak-kapitein: bewaakt de taakgerichtheid
- de tijdbewaker: spreekt voor zich
- de aanmoediger: spreekt voor zich
- de coach: in de bovenbouw krijgt de aanmoediger een meer ondersteunende rol
-

Deze rollen wisselen per samenwerkingsopdracht of per periode en worden niet allemaal tegelijk of altijd ingezet.

Samenwerken vindt op vele manieren plaats. We noemen:

In de taak

Er worden bewust samenwerkingsopdrachten in de taak gezet.

Ook bij opdrachten die kinderen moeilijk vinden, mogen ze in het algemeen samenwerken. Juist bij moeilijke taken is overleg essentieel. Kinderen kunnen op ideeën worden gebracht, maar ook checken of zij op de goede weg zitten. Door overleg maken kinderen gebruik van een meer flexibel denkpatroon.

In de instructielessen

Taal-, reken- en andere methodes doen vaak suggesties voor samenwerkingsopdrachten, maar de kaartenbak biedt uitkomst voor alle andere momenten. De leerkrachten nemen bewust samenwerkingsopdrachten op in hun lesprogramma.

Binnen het bewegingsonderwijs

Ook hier wordt steeds gezocht naar werkvormen waarbij samenwerking nodig is. Veel sport- en spelvormen zijn hiervoor geschikt.

Binnen de creatieve vakken

Regelmatig worden er groepswerkstukken gemaakt. Bij deze werkvormen zal de leerkracht regelmatig een korte nabespreking houden over het samenwerkingsproces.

Zaakvakken

Doordat we steeds meer de methode loslaten en alleen nog maar werken met de doelen van de methode, creëren we werkvormen waarbij kinderen samen (leren) werken.

Dat kan in de vorm van het maken van een digitale presentatie, mindmap, presentatie op een groot vel papier etc.

Voordat de presentatie gemaakt kan worden moeten verschillende fasen doorlopen worden.

Daarmee zijn we net gestart met het werken volgens de oplossing experteaser.

Dat staat nog in de kinderschoenen, maar hiermee hopen wij diepgang te krijgen in de werkwijze van de kinderen: niet te snel naar een product.

De fasen bestaan uit:

Hoe werkt de Oplossing Experteaser?

- ❖ Je verwoordt het 'probleem' duidelijk
- ❖ Je verdiept je in het onderwerp
- ❖ Je past creatieve denk strategieën toe
- ❖ Ontwerpt een oplossing
- ❖ Voert deze uit
- ❖ Je reflecteert op je proces en de oplossing.

Lessen de vreedzame school

In deze lessen zitten veel samenwerkopdrachten en verschillende manieren van het formeren van groepjes, tweetallen.

Maatjeswerk

Een bijzondere vorm van het samenwerken is het zogenaamde "maatjeswerken". Hierbij mogen kinderen niet zelf uitkiezen met wie ze de opdrachten uitvoeren, maar bepaalt de leerkracht dat: deze kiest voor iedereen een maatje uit waarmee je gedurende een bepaalde tijd (bijvoorbeeld een week) moet samenwerken. Er wordt voor gezorgd dat je als kind met alle andere kinderen van de groep om de beurt samenwerkt. Hierdoor leren kinderen ook om te gaan met kinderen die niet hun eigen (eerste) keuze zouden zijn en dat is een belangrijke ervaring voor hen; ook op de sociale omgang van de kinderen met de rest van de groep heeft dit een positieve uitwerking.

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	Zelfstandig hulp zoeken en hulp verlenen.
Samenwerking	Duidelijk
Verantwoordelijkheid	Verantwoordelijkheid nemen voor de fysieke en sociale omgeving. De vrijheid om hulp te zoeken en te geven.

8.6 Uitgestelde aandacht

Met uitgestelde aandacht bedoelen we een periode wanneer de leerkracht niet meteen beschikbaar is voor vragen en problemen van kinderen.

De twee belangrijkste redenen om te werken met uitgestelde aandacht zijn:

1. Het biedt de leerkracht de gelegenheid om ongestoord met individuele of met kleine groepjes kinderen te werken.
2. Kinderen leren in deze periode zelfstandig werkproblemen op te lossen en zijn op elkaar aangewezen voor onderlinge hulp. In de bovenbouw werken de kinderen regelmatig zelfstandig aan de weektaak. Belangrijke afspraken worden gevisualiseerd.

Zelfoplossend denken

Als een kind wordt geconfronteerd met een probleempje of een vraag heeft, waarbij het nu niet bij de leerkracht terecht kan, dan zal hij/zij in deze volgorde proberen een oplossing te vinden:

- goed zelf moeten nadenken over mogelijke oplossingen,
- navraag doen bij de eigen tafelgroep,
- navraag doen bij je niveaumaatje of andere kinderen in de groep

Bij dit alles is het uiterst belangrijk dat het kind oplossingen zoekt die anderen zo weinig mogelijk storen.

Kinderen werken zelfstandig.

Dat betekent o.a. dat materialen die de kinderen nodig hebben voor hen beschikbaar zijn en dat zij de vrijheid hebben om eigen oplossingen te bedenken.

Regelmatig zal de leerkracht na afloop van de periode van zelfstandig werken met de kinderen evalueren hoe het is gegaan.

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	De hulp van de leerkracht wordt pas gegeven als niet het kind, maar de leerkracht daartoe het initiatief neemt.
Samenwerking	Oplossingen door middel van samenwerken worden gestimuleerd.
Verantwoordelijkheid	De vrijheid om zelf oplossingen te bedenken voor gerezen problemen. Tevens de verantwoordelijkheid voor de gevolgen daarvan. De vrijheid om hulp te zoeken en te geven.

8.7 Materialen/middelen

De inrichting van de klassen moet zo zijn, dat de kinderen alle materialen die zij nodig hebben, zelfstandig kunnen pakken, eventueel weer schoonmaken en opruimen.

Vooraf in de kleutergroepen ligt er grote nadruk op deze vorm van zelfstandigheid. Kinderen mogen niet zelf materiaal uit het magazijn pakken. In de daarop volgende groepen wordt dit voortgezet: Als een kind bijvoorbeeld een nieuw schrift nodig heeft, dan hoeft het dat niet eerst aan de leerkracht te vragen en materialen als potloden, papier, boeken en scharen hebben ze in hun eigen vak of kunnen ze eenvoudig zelf ophalen.

Bij het zelf pakken van wat je nodig hebt, geldt een uitzondering voor zaken die mogelijk gevaar opleveren (bijv. snijmachine), of die relatief duur zijn (bijv. bepaalde creatieve materialen) of waarvan er maar weinig beschikbaar zijn (computers).

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	Zelf bepalen wat je nodig hebt en dit zelf pakken/ halen
Samenwerking	Ook een ander moet de spullen weer gebruiken, dus laat het schoon achter, maak niet alles op en overleg over het gebruik van schaarse spullen.
Verantwoordelijkheid	De vrijheid om zonder te vragen materialen te gebruiken die nodig zijn.

8.8 (Zelf)correctie

Wij hechten grote waarde aan het zelf corrigeren door de kinderen. Dit geldt zowel voor de opdrachten die binnen de taak worden gedaan als voor opdrachten daarbuiten.

Zelfcorrectie heeft een aantal voordelen:

- Het kind krijgt meteen feedback op zijn werk. Hij hoeft niet te wachten tot hij het werk pas later terugkrijgt van de leerkracht.
- Het heeft een duidelijk leereffect. Het kind zal zich meteen na een fout afvragen hoe deze fout is ontstaan.
- Het geeft de kinderen hierdoor een beter inzicht in wat ze kunnen en bij welke zaken ze hulp moeten vragen van de leerkracht.
-

Groep 1/2

In de kleutergroepen is veel materiaal voorhanden dat zelfcorrigerend is. Daarnaast leren we om kritisch naar de eigen resultaten te kijken.

Groep 3 t/m 8

Ook vanaf groep 3 maken we zoveel mogelijk gebruik van zelfcorrigerende materialen. In de loop van groep 3 mogen de kinderen bepaalde opdrachten zelf corrigeren. Naarmate de kinderen ouder worden is er steeds meer zelfcorrigerend materiaal in de vorm van nakijkboeken aanwezig. Het streven is, om de kinderen zo veel als mogelijk is en zo veel als zij aankunnen, zelf te laten corrigeren. De groepsleerkracht is degene die het beste kan inschatten welk werk in zijn groep wel en welk er niet geschikt is om door de kinderen te laten nakijken.

De nakijkboeken hebben een vaste plek in de klas/gang. De kinderen nemen hun werk hier mee naar toe, mits er ruimte is en kijken hun werk zelf na. Ook hiervoor geldt: de leerkracht mag hier zelf met zijn of haar groep afspraken over maken. Het gaat er immers om: wat werkt / hoe wordt beoogde doel bereikt.

Hierbij gelden de volgende afspraken:

- Toetsen worden door de leerkracht nagekeken.
- Regelmatig checkt de leerkracht het werk van alle kinderen om goed de vorderingen te kunnen bepalen.
- De leerkracht neemt steekproeven om te kijken of het corrigeren goed is gebeurd.
- Ook hier kan "op maat" worden gewerkt. Het ene kind geeft er blijk van al heel zelfstandig en goed te kunnen nakijken, terwijl de ander onzorgvuldig is of liever de antwoorden overschrijft. Het laatste kind kan minder vrijheid aan en

moet meer worden ondersteund en gecontroleerd.

- Ook andere correctievormen kunnen worden gebruikt, zoals nakijken in tweetallen, leerkracht en kind kijken ieder de helft na, klassikale correctie etc.

Corrigeren moet je leren

Zelf nakijken vraagt een bepaalde houding van de kinderen. De kinderen moeten zich realiseren dat je je werk nakijkt om er iets van te leren en niet om zoveel mogelijk "krulletjes" in je schrift te hebben. Het gaat er altijd om: welk doel had je voor ogen en heb je dat bereikt?

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	Zelfstandig nakijken.
Samenwerking	In de varianten waarbij je elkaar of samen corrigeert.
Verantwoordelijkheid	Verantwoordelijkheid nemen voor de eigen manier van corrigeren. Hulp/uitleg vragen als je merkt dat er veel fouten zijn gemaakt.

8.9 Keuzewerk

Vrijheid betekent niet alleen dat het kind de volgorde binnen de taak mag bepalen, maar ook, dat het voor een deel zelf de inhoud van zijn / haar leren mag kiezen.

Keuzewerk is bij ons niet "even iets voor jezelf doen", het is ook niet uitloopwerk voor de snelle werkers en het is ook niet "even een spelletje doen".

Keuzewerk is:

- een niet-vrijblijvende, educatieve activiteit; de scheidslijn educatief - recreatief is niet altijd scherp te trekken (ganzenborden kan als telactiviteit heel educatief zijn in groep 3, maar niet meer in groep 6),
- een vast onderdeel van de taak; bijvoorbeeld omschreven als "werk 30 min. aan je keuzewerk", een activiteit die de kinderen zelf mogen kiezen, afhankelijk van hun belangstelling,
- werken aan eigen doelen uit portfolio.

Ook binnen het keuzewerk is er ruimte om samen te werken; samenwerkingsopdrachten worden met een symbool aangegeven

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	Het keuzewerk wordt zelfstandig gemaakt, zonder dat de leerkracht zich daarin mengt. Ook de uitvoering gebeurt zelfstandig. Op verzoek van de leerling zal de leerkracht helpen en suggesties geven.
Samenwerking	Sommige opdrachten kunnen alleen samen gedaan worden. Bij andere bestaat de mogelijkheid om ze alleen of samen te doen.

Verantwoordelijkheid	De kinderen hebben de vrijheid om zelf te kiezen wat ze willen leren. Hun keuze moeten ze ook waarmaken. Ze zijn verantwoordelijk voor de uitvoering.
-----------------------------	---

8.10 Huishoudelijke taken

Onze leerlingen leren ook verantwoordelijkheid te dragen voor hun fysieke omgeving: de klas, de school als geheel en het terrein om de school heen.

In alle groepen voeren de kinderen wekelijks met een maatje een taakje uit om de leerkracht te assisteren bij allerlei dagelijkse zaken (boeken uitdelen e.d.) maar ook om (in beperkte mate uiteraard) te helpen opruimen en schoonmaken van het lokaal. Bij de kleuters noemen we dat de schoonmaaktaakjes, in de andere groepen klassendienst. In de groepen wordt aan het begin van het jaar gekeken naar welke taken de kinderen kunnen uitvoeren. Democratisch wordt bepaald welke taken de kinderen zelf kunnen uitvoeren (Vreedzame school). Kinderen krijgen dus zelf de verantwoordelijkheid voor de huishoudelijke taken in de klas.

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	Kinderen moeten zelfstandig de taken uitvoeren.
Samenwerking	De hier genoemde activiteiten vinden allemaal in groepjes plaats, zodat er altijd 'werkoverleg' nodig zal zijn.
Verantwoordelijkheid	Al deze activiteiten zijn gericht op het stimuleren van het verantwoordelijkheidsgevoel.

8.11 Leerlingenraad

Onze school heeft een leerlingenraad. Hiermee kunnen leerlingen invloed uitoefenen op een aantal zaken op school. De leerlingenraad komt een aantal keren per jaar bij elkaar en bespreekt wat zij belangrijk vinden. Als zij graag veranderingen doorgevoerd zien, geven ze dit door aan de directie en zij kijkt op haar beurt of het geaccordeerd wordt.

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	De leerlingen komen zelf met ideeën voor op de agenda.
Samenwerking	Kinderen moeten samen tot oplossingen komen voor bepaalde vraagstukken.
Verantwoordelijkheid	Dit vergroot de verantwoordelijkheid die zij voelen voor de school als organisatie. Als leerlingen zich verantwoordelijk voelen

	zullen zij zich automatisch meer betrokken voelen bij de school als leergemeenschap.
--	--

8.12 Werkplekken

De kinderen hebben een zekere vrijheid in het kiezen van een werkplek in de school. Doordat er met een taak wordt gewerkt, zijn kinderen in het klaslokaal vaak gelijktijdig bezig met verschillende opdrachten.

Hier zitten kinderen samen te werken, daar krijgt een groepje extra uitleg van de leerkracht en weer ergens anders maakt iemand een creatieve opdracht in het kader van keuzewerk.

Doordat er in een daltonschool onvermijdelijk werkgeruis aanwezig is, leert een kind hiermee om te gaan. Het kan er ook voor kiezen een rustige werkplek op te zoeken. Die kan zijn in het eigen klaslokaal (een afgeschermd hoekje met een geluiddempende koptelefoon op), op de gang of in de centrale hal: overal in de school zijn multifunctionele werkplekken gecreëerd. Ook in de extra lokalen kunnen een aantal leerlingen rustig werken.

Vorbereiding bij de kleuters

In de kleutergroepen is het werken in steeds verschillende hoeken vanzelfsprekend. Niet alle hoeken bevinden zich in de klas. Door kinderen eraan te wennen ook in de gang te werken, waar ook anderen langs komen en zitten te werken, worden de kinderen voorbereid op het latere zelfstandig werken in ruimtes waar de leerkracht niet steeds aanwezig is.

De centrale hal mag 's ochtends tot 10.00 uur alleen gebruikt worden voor stille activiteiten. Daarna kan deze ruimte ook worden benut voor bijvoorbeeld samenwerkingsopdrachten of creatieve activiteiten.

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	Bij het maken van deze keuze moet het kind aanvankelijk met de leerkracht overleggen, maar uiteindelijk maakt het deze keuze zelfstandig.
Samenwerking	Het kiezen van de werkplek wordt mede bepaald door de keuze van alleen of samen willen werken.
Verantwoordelijkheid	De verantwoordelijkheid om zijn werk te maken en dus om een gunstige werkplek te kiezen, ligt in principe bij het kind.

8.13 Reflectie en evaluatie

Reflectie is zoals benoemd ook een kernwaarde. Het moet duidelijk worden dat reflecteren iets anders is dan evalueren. Tijdens het reflecteren wordt er voornamelijk gesproken over de planning van, het verloop van, het gevoel dat je had tijdens en de inschatting van het werk/taak. Wij willen kinderen leren praten in leertaal om zo een meer growth mindset te ontwikkelen. (zie kaartjes bij ontwikkelingen 2015-2020)

Evalueren heeft meer te maken met het feit of de doelen al dan niet behaald zijn.

Groep 1-2

De leerlingen:

- worden zich bewust van het eigen kunnen door tijdens en na het volbrengen van een leertaak terug te kijken op gemaakte keuzes en hieruit lering te trekken voor een volgende keer;
- maken gebruik van reflectie vooraf
- reflecteren op hun eigen gedrag en prestaties;
- maken gebruik van reflectie tijdens het uitvoeren van de taak en eventueel hun plan kunnen bijstellen
- maken gebruik van reflectie achteraf: evalueren op product en proces en benoemen leerpunten.

Groep 3 t/m 8

De leerlingen:

- worden zich bewust van het eigen kunnen door voor, tijdens en na het volbrengen van een leertaak door terug te kijken op gemaakte keuzes en hieruit lering te trekken voor een volgende keer;
- reflecteren op hun eigen gedrag en prestaties;
- maken gebruik van reflectie vooraf: plannen, taak overzien, strategie bepalen, aanpakgedrag, wat, waar, wanneer, hoe en met wie?
- maken gebruik van reflectie tijdens het uitvoeren van de taak: monitoring, bijstellen
- maken gebruik van reflectie achteraf: evaluatie van product en proces leerpunten benoemen , nieuwe leerdoelen kunnen formuleren.

Daltonaspecten	
Zelfstandigheid	Het evalueren en reflecteren is iets wat de kinderen uiteindelijk zelfstandig moeten kunnen.
Samenwerking	Om tot een goede samenwerking te komen is een evaluatie/reflectie over het proces onmisbaar.
Verantwoordelijkheid	Het kind leert verantwoordelijkheid te dragen voor de ontwikkeling van zijn leerstijl en leerproces.

[H9] INFORMATIE EN RAPPORTAGE

We willen ons daltononderwijs graag uitdragen naar ouders, belangstellende nieuwe ouders, leerkrachten, vervangers, stagiaires, leerlingen, bezoekers enz.

Dat doen we voor ouders en belangstellende nieuwe ouders onder andere met de volgende middelen:

- Kennismakingsavond en bijzondere informatieavonden
- Schoolontwikkelingen opgenomen in onze nieuwsbrief
- Website / Parro
- Schoolgids en schoolplan
- Daltonboek
- MR vergaderingen

Voor leerkrachten (ook vervangers en stagiaires) met:

- schoolgids en schoolplan
- Daltonboek
- Website
- Daltoncursus
- Team / werkvergaderingen / studiedagen / zorgoverleg m.b.t. ontwikkelplein
- Notulen

De vaardigheden die kinderen op een Daltonschoon dienen te ontwikkelen, worden ook gerapporteerd aan de ouders van de individuele kinderen.

Het is ook belangrijk om de kinderen regelmatig te herinneren aan het hoe, maar ook het waarom van de werkwijze op onze school. Het meest geëigende moment daarvoor is het begin van het schooljaar, maar daarnaast zal de groepsleerkracht voortdurend, bijvoorbeeld tijdens de evaluatie van het taakwerken de Daltonkernwaarden onder de aandacht van de kinderen brengen. Daarnaast speelt ook de leerlingenraad hierin een belangrijke rol.

Gesprekken en rapporten

De kinderen krijgen twee keer per jaar een rapport mee naar huis. Dat is een onderdeel van het portfolio. We bieden ouders de gelegenheid om vier keer een contactgesprek te hebben met de leerkracht. Dit zijn gesprekken waar kind, ouder en leerkracht aan deelnemen. Het gesprek gaat over het kind. Dan is het vanzelfsprekend dat het daar ook zelf bij aanwezig is. Aan het begin van het schooljaar houden startgesprekken. Tijdens het startgesprek wordt een afspraak gemaakt voor een vervolgggesprek. Dat kan in de tweede periode (nov) of derde periode (feb/mrt) zijn.

Tijdens deze besprekingen worden de vorderingen van de kinderen met de ouders doorgenomen. Bij bijzonderheden worden ook tussentijdse besprekingen met ouders gevoerd. De ouders van de leerlingen van groep 8 hebben i.v.m. de schoolkeuze samen met hun kind adviesgesprekken.

De toetsresultaten zijn voor ouders en leerlingen in te zien via het ouderportaal in ParsnaSsys.

Door de inloopkwartieren 's morgens en 's middags ontstaan er vaak gesprekken tussen ouders en hun kinderen over het werkproces, de taak en de ontwikkelingen.

Mocht er meer tijd nodig zijn, dan kan er altijd een afspraak worden gemaakt.

Ook houden we de ouders op de hoogte van de zaken die in de klas aan de orde zijn door middel van nieuwsberichten in Parro. Daarnaast gaat er maandelijks een nieuwsbrief voor de hele school naar alle ouders. Veel informatie is te vinden op de schoolsite (www.hetroessink.nl).

NAWOORD

Wij hopen dat u na het lezen van dit Daltonboek voldoende informatie heeft over de manier van werken op Daltonschool Het Roessink, maar vooral ook over de ambities die de school nastreeft binnen de kernwaarden van Dalton.

Zowel de “oude” daltonprincipes als de nieuwe wijze van invulling geven aan het onderwijs op een Daltonschool hebben wij zo helder mogelijk weergegeven.

Mochten er nog vragen zijn of behoefte aan het inzien van (borgings)documenten, dan kan dat natuurlijk altijd.

Het team van ODS Het Roessink

